

Miru ni moč braniti z vojno

Po svetu čedalje bolj prevladuje odpor proti ameriški politiki v jugovzhodni Aziji

Letala ZDA spet nad Vietnamom

Novih napadov na
Severni Vietnam ni bilo

HANOI, 8. avgusta (AFP-Reuter-AP-Tanjung). Predsednik DR Vietnam Ho Si Minh je danes javno izrazil odločno protest ljudstva DR Vietnam proti agresiji ameriške vlade. Potrdil je, da se bo boril proti agresivnim silam do zmage. Izrazil je prepričanje, da je vietnamska stvar pravična in da je ljudstvo Vietnam enotno. Izrazil je prepričanje, da pravnično stvar vietnamskega ljudstva podpirajo vsi narodi, ki želijo mir, med njimi tudi ameriško ljudstvo. Pozval je ameriško ljudstvo, naj zavrže vsega sveta, naj zavrže njegovo svetlo, naj zavrže njegovo svetlo.

• Nadaljevanje
na zadnji strani

NEW YORK, 8. avg. (AFP-Reuter-AP-Tanjung). Glede krize v jugovzhodni Aziji po hudih incidentih v Tonkinskem zalivu je Varnostni svet trenutno v položaju, ko ne more ničesar ukreniti, dokler tudi Severni Vietnam ne razloži članom Varnostnega sveta svojega gledišča. Varnostni svet je zato do nadaljnjega odložil razpravljanje o tonkinski krizi. Napetost je nekoliko popustila, negotovost pa še traja. Po vestih iz DR Vietnam so ameriška letala včeraj spet letela nad severnovietnamskim ozemljem. Bivši ameriški veleposlanik v Južnem Vietnamu Cabot Lodge pa se odpravlja na potovanje v nekatere zavezniške države, da bi dobil podporo za ameriško politiko v jugovzhodni Aziji.

»Več kot grožnja«

Huda zaskrbljenost v Moskvi zaradi agresije ZDA
OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 8. avg. (Po telefonu). Zaskrbljenost in pesimistične napovedi o nevarnem položaju v jugovzhodni Aziji so se uresničile. Prehitevanje se dogodka zadnjih dni skoraj ni več mogoče označevati z že kar tradicionalnim izrazom »nevarnost razširitev vojne«. Po napadu ameriških letal na ozemlje DR Vietnam v Tonkinskem zalivu in ponavljajočih se kršitvah severnovietnamskega zračnega prostora je razširjena vojna že več kot samo grožnja.

V Moskvi, kjer so položaj v jugovzhodni Aziji že dolgo ocenjevali zelo pesimistično, je dosegla zaskrbljenost zdaj vrhunec. Vsakih nekaj ur prihajajo sem vesti o koncentraciji ameriških pomorskih in letalskih sil okrog meja DR Vietnam, sprito

• Nadaljevanje
na zadnji strani

»Rešitev samo v pogajanjih«

Odmevi po svetu
na dogodke v Severnem
Vietnamu

BEOGRAD, 8. avg. — Dogodki v jugovzhodni Aziji so se nadalje v središču pozornosti na svetu. Po vestih AP je norveški zunanji minister na vprašanje predstavnikov vladajoče socialdemokratske stranke, kakšni Norveški storiti v Varnostnem svetu in v NATO, da bi preprečili razširitev vojne v Indokini, izjavil, da je po mnenju vlade trenutno poglavna stvar, preprečiti razširitev spopada in stabilizirati položaj.

Pariski tisk opozarja danes na to, da se ni odstranila nevarnost, da se spopad razširi. Konservativni »Figaro« opozarja na dejansko nevarnost za ZDA, da jih njihov južnovietnamski zaveznik pritegne v avanturo dosti bolj, kot pa to želijo v Washingtonu. »Vsak spopad, namenjen ali namenjen, lahko spet razplamti požar razširjenega spopada. Zato bo nedvomno treba prej ali slej začeti pogovore, na katerih bi poiskali rešitev za mir.«

• Nadaljevanje
na zadnji strani

Le dva glasova za ZDA v VS

Kdaj bo naslednja seja
Varnostnega sveta?

NEW YORK, 8. avg. (Tanjung-AFP). Sklicanje naslednje seje Varnostnega sveta v zvezi s položajem v jugovzhodni Aziji je odvisno predvsem od tega, kaj bo odgovoril Severni Vietnam na vabilo, za katero so se včeraj odločili člani Varnostnega sveta. Severni Vietnam naj bi postregel z vsemi potrebnimi informacijami in se udeležil nadaljnjih razprav v Varnostnem svetu. Enako vabilo so poslali tudi Južnemu Vietnamu.

Predstavniki južnovietnamskega zunanjega ministrstva je danes izjavil, da bo njegova vlada poslala svojega predstavnika v New York, če se bo razprav v Varnostnem svetu udeležil tudi predstavnik Severnega Vietnamu.

Kaže, da Varnostni svet za zdaj ne more ničesar ukreniti, dokler se v njem ne soočijo vse v spor zapletene strani. Pa tudi sicer ne pričakujejo od sedanjega zasedanja Varnostnega sveta kakšnih posebnih ukrepov. Največ, kar lahko Varnostni svet stori, je, da pozove obe strani naj se izogibata incidentov. Pred

• Nadaljevanje
na zadnji strani

Pripravno stanje v Južni Koreji

SEUL, 8. avgusta (AP) — Južnokorejski vojaški krogi so danes sporočili, da je južnokorejska armada v pripravljenem stanju zaradi položaja v jugovzhodni Aziji.

Harriman v Bruslju

Izredno zanimanje ZDA
za razvoj dogodkov
v Kongu

WASHINGTON, 8. avgusta. (Tanjung, AP, AFP). — Bivši ameriški veleposlanik v Bruslju in njegovi razgovori z zastopniki belgijske vlade in poslovnimi krogi so tu komplementni kot dokaz izrednega zanimanja ZDA za razvoj dogodkov v Kongu.

Sodej po vsem, je Harrimanova naloga med drugim tudi to, da izposluje privolitev belgijske vlade, da bi ponovno dovolila vrnitev okrog sto belgijskih oficirjev na komandne položaje v kongijski armadi. Belgijski uradni krogi se ogibajo taki rešitvi, ker se boje represalij upornikov nad Belgijo v Kongu.

Averell Harriman, ki mu je Johnson zaupal vodstvo afriških zadev, in ki je že prej predstavljal ZDA pri raziskovanju mnogih kompliciranih mednarodnih problemov, bo v Belgiji skušal dobiti podrobnejše podatke o sedanjem položaju v rudnikih bakra in kobalta v Katangi. V Washingtonu poudarjajo, da preučujejo zahtevo centralne vlade, naj bi povečala vojaško pomoč Kongu, ki sedaj znaša 7 milijonov dolarjev letno. ZDA se bile do nedavnega prepričane, da bi lahko nekatere afriške države okrepile ločevalske oborožene sile v bojih proti upornikom, vendar pa zdaj ugotavljajo, da na to ne morejo več računati, deloma tudi zaradi Combejeve nepopularnosti v teh deželah.

Dobro obveščeni krogi v ZDA ugodno sprejeto zahtevo kongskega premierja, naj po

• Nadaljevanje
na zadnji strani

• Nadaljevanje
na zadnji strani

Berite jutri v »Delu«

pogovor z Anomom Subijem, direktorjem Glasbene matice v Clevelandu (2. stran). Na tretji strani objavljamo reportažo o turizmu na Otočcu in Mokricah pod naslovom »Stari zidovi postajajo domovina«, na sedmi strani pa vtise z obiska v izraelskem kibucu glasbe in reportažo o Tolciu v pripravi na olimpijske igre.

Na športnih straneh boste lahko brali poročila s tekem prvega kola v zveznih nogometnih ligah, posebno poročilo z evropskega veslaškega prvenstva v Amsterdamu ter kopico drugih zanimivosti, med ostalim razgovor z zmagovalcem letošnje kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« Rudjem Valencičem.

ZADNJE SLOVO — Posmrtni ostanke pokojnega predsednika državnega sveta LR Poljske so včeraj popoldne prenesli v dvorano državnega sveta, kjer prebivalci Varšave in drugih krajev Poljske izkazujejo zadnjo čast velikemu pokojniku. Fotograf: Tanjung

Vca Poljska žaluje

Prebivalci Varšave izkazujejo zadnjo čast pokojnemu predsedniku državnega sveta Zawadzemu

VARŠAVA, 8. avg. (Tanjung). Vsa Poljska danes žaluje ob smrti predsednika državnega sveta in člana politbiroja CK PZDP Aleksandra Zawadzkega. Na vseh javnih poslopih so državne zastave spuščene na pol droga. Na mnogih krajih vise slike Aleksandra Zawadzkega, prevešene z žalnimi trakovi.

Delavci varšavskih podjetij so davi, pred začetkom dela, z enominutnim molkom počastili spomin preminulega predsednika državnega sveta. Današnji listi v Varšavi in v vsej državi so izšli s črniimi robovi. Objavili so sporočilo CK PZDP, državnega sveta in vlade o smrti uglednega poljskega revolucionarja, ki je vse svoje življenje posvetil boju za osvoboditev poljskega delavskega razreda.

Centralni komite PZDP, državni svet in predsedstvo vlade prejemajo iz vseh krajev države in iz tujine brozjavke z izrazi sožalja.

Vest o smrti Aleksandra Zawadzkega je zlasti pretresla rudarsko Slezijo, v kateri je pokojni Zawadzki že v zgodnji mladosti začel svojo revolucionarno pot. Z bojem Slezije je bil tesno povezan tako pred vojno, ko se je potoval za socialne in politične pravice delavcev in vsega ljudstva, kakor tudi po osvoboditvi pri obnovi dežele in izgradnji socializma.

V vseh vojskovednih in okrajnih središčih in državnih ustanovah so včeraj popoldne odprli knjige žalosti, v katere se vpišujejo številni prebivalci.

Danes popoldne ob 15. uri po varšavskem času so odprli stebriščno dvorano na sedežu državnega sveta LR Poljske, kjer leži kresta s pomrtnimi ostanke Aleksandra Zawadzkega. Že pred tem se je zbrala pred poslopjem dolga vrsta prebivalcev Varšave, delegatov partijskih organizacij, tovarn, državnih ustanov in mladinskih organizacij, ki so prišli izkazati zadnjo čast Aleksandru Zawadzemu.

JUNAK JUBILEJNE DIRKE. Rudj Valencic je tudi z današnje vožnje v etapi na kronometru dokazal, da je zaslužen za osvojitve prvo mesto na letošnji kolesarski dirki »Po Jugoslaviji«. Foto: Selhaus

Sožalje Lazarja Koliševskega

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjung). Ob smrti predsednika vsehpoljskega komiteja Fronte narodne enotnosti Aleksandra Zawadzkega je predsednik zveznega odbora SZDL Jugoslavije Lazar Koliševski poslal vsehpoljskemu komiteju Fronte narodne enotnosti tole poročilo:

»Z globoko žalostjo smo zvedeli za prezgodnjo smrt tovariša Aleksandra Zawadzkega, uglednega revolucionarja in zvestega sina poljskega ljudstva. Prosimo vas, da ob smrti predsednika vašega komiteja in očitnega borca za socializem in mir sprejmete naše najiskrenejše sožalje.«

V knjigo žalosti v veleposlaništvu LR Poljske sta se vpisala zvezni sekretar za pravosodje Arnold Rajh in imenu zveznega izvršnega sveta ter vsilice dolžnosti državnega sekretarja za znanje zadeve Ivo Sarajčić.

Valenciču in Jugoslaviji najdragocenejši lovoriki

Konec kolesarske dirke »Po Jugoslaviji«

ZAGREB, 8. avg. — Kakor je bilo pričakovati, zadnja XVII. etapa letošnje kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« od Novega mesta do Zagreba (76 km) ni v ničemer spremenila zaporedja najboljših tako med posamezniki kakor tudi med ekipami.

Po lagodni vožnji glavne v starni formaciji je bilo že kmalu sklepato, da kakšnih posebnih želja za pobeg med dokaj utrujenimi kolesarji ni bilo. Tudi močan kratek nalič ni deloval stimulativno. Tako je kakih 30 novinarjev, ki je spremljalo letošnjo jubilejno dirko, zaman odpiralo note in kolesarji bi morebiti pripeljali skupno tudi na zadnji cilj na stadionu Zagreba, če bi se na zadnjih metrih le ne veljalo potruditi za etapne nagrade. Tako pa si najboljši sprinterji sveda niso pu-

stili vzeti lovoriki. Belgijec Sannec je bil najhitrejši ter je prevozil ciljno črto pred Francozom Pamardom in Nemcem Weisslederjem. Prav v čelni skupini je privozil na cilj tudi nosilec rumene majice Rudi Valencic.

Potem so na stadionu opravili zaključni ceremonijal — tokrat bogatejši še za spominski drobce. Častni krog je razen najbolje uvrščenih dirkačev v letošnji preizkušnji prevozil tudi prvi zmagovalec te dirke — iz leta 1937 — August Prosenik.

Največ priznanja pa je seveda veljalo zmagovalcu v generalnem plasmanu posameznikov Rudiju Valenciču, ki je prevozil 2160 km v 54 urah, 8 minutah in 8 sekundah ter drugoplasiranega »klubskega tovariša« Škerlija premagal za 4:43 minute. Tretji je Bolgar Iljev z zaostankom 8:33 za zmagovalcem.

Tudi v generalnem plasmanu ni bilo nobenih premikov več. Jugoslovanska reprezentanca je zmagala z naskokom 20:47 pred bolgarsko, tretja pa je ekipa NDR.

• Nadaljevanje
na zadnji strani

Indija zavrnila kitajsko noto

NEW DELHI, 8. avg. — Indijska časopisna agencija poroča, da je zunanje ministrstvo odločno zavrnilo noto kitajskega zunanjega ministrstva z dne 26. junija, v kateri je kitajska vlada protestirala proti temu, da se nekateri indijski državljani obiskali Tajvan.

V indijski noti je rečeno, da so nekateri člani indijskega parlamenta konec junija obiskali Tajvan, da pa so bili na zasebnem obisku in da indijska vlada ne more biti odgovorna za njihov obisk in za izjave, ki so jih tam dajali. Kitajski protestni listi so ga označili drugače kot poskus vmešavanja v indijske notranje zadeve.

Prva stopnica

Pri pripravljanju občinskih statutarov, in pred tem v ustavni razpravi, so menda v vseh komunah ugotavljali: najbolj zavzeto so občani obravnavali določila o neposredni samoupravi. Zlasti tista, kakšne naloge in dolžnosti naj prevzame krajevna skupnost in kako naj zbira sredstva, da bo lahko najučinkoviteje urejala različne življenjske potrebe prebivalcev svojega območja.

Po sprejetju občinskih statutarov so zadnje mesece te razprave dobile še bolj konkretno obliko. Skorajda v vseh občinah so na zborih volivcev formalno ustanovljali krajevne skupnosti in sprejemali njihove statute.

Spčetka je bilo pri tem posredni mnogo administrativnih vplivov. V glavnem pa je prevladala težnja, izoblikovana v številnih razpravah, da naj bodo krajevne skupnosti stvar občanov samih.

Največ različnih stališč je bilo na vseh številnih razpravah glede območja in sredstev krajevnih skupnosti. Zlasti ob predlogih za velikost območja so se največkrat razbijali kabinetsko pripravljeni predlogi in prevladali specifični razlogi posameznih področij. V kranjski občini so, na primer, prvotno predvideli samo 8 krajevnih skupnosti. Junija so jih občani sklenili ustanoviti 34. V koprskem okraju so se odločili za 156 krajevnih skupnosti. Pravzaprav so le v redkih komunah ostali pri prvotnem predlogu, ki je navadno predvideval velike krajevne skupnosti. Do sprememb je v prvi vrsti privedlo načelo, ki so ga skoraj povsod sprejeli, da naj bo krajevna skupnost občanom takko blizu, da bodo lahko neposredno vplivali in sodelovali pri razvijanju njene dejavnosti.

Pri tem samoupravnem in političnem pomembnem delu — ustanavljanju krajevnih skupnosti — so se predstavniki organov prenekatere komune omejili le na sprejem okvirnih načel v občinskem statutu. Vse ostalo pa so prepustili političnim organizacijam. V takih okoliščinah pa seveda ustanovitve krajevnih skupnosti ni mogla biti spodbuden činitelj sorazmerno razvitemu interesu občanov. Prav tako pa je ta hiba bila neredko vzrok, da pri ustanovitvi krajevnih skupnosti niso mogli določno razmejiti tudi materialne pogoje.

Nove krajevne skupnosti so skoraj povsod začele živeti. Interes občanov zanje je jamstvo, da se bodo uveljavile. Njihovo, predvsem vsebinsko bolj bogato življenje pa bo odvisno od delovanja v prvi vrsti občanov, občinskih skupščin in političnih organizacij.

GUSTAV GUZEJ

Nič več upanja na rešitev

PARIZ, 8. avg. (Tanjung) — Davi so se odgovorili na daljnemju reševanju peterice rudarjev, ki jih je zasulo 27. julija v francoskem rudniku Champagnole. Po mnenju izvedencev, zdravnikov in uprave rudnika ni več nikakršnih možnosti, da so rudarji še živi.

Od dneva nesreče so si ob uporabi velikega števila tehničnih sredstev na vse kriplje prizadevali, da bi se prikopali do skupine rudarjev, ki jo je iz se nevarnosti razlogov zasulo v nočem rovu.

Bombni napad na Ciper

Turška letala so že dvakrat bombardirala otok

NIKOZIJA, 8. avg. (AFP-AP). Na Cipru je spet nastal nevaren položaj. Nova kriza je zavladala sinoči, ko so štiri turška reaktivna letala napadla pristanišče Polis. Zaseda je bila italijanska tovorna ladja, na katero so pravkar nakladali tovor. Danes popoldne so tri turška reaktivna letala ponovno napadla položaje ciprskih Grkov na območju Monsoura, na severozahodu otoka. Ciprski predstavnik v OZN Rosides je odpotoval iz Nikozije v New York, kjer bo po naročilu predsednika Makariosa zahteval nujno sklicanje Varnostnega sveta. Varnostni svet se bo po vsej priliki sestel že drevi.

Kakor je izjavil predstavnik sil OZN, je položaj na Cipru zelo vzmernljiv. Po veljavi teh sil Timaja in ameriški veleposlanik Taylor Beicher sta se davi sestala s ciprskim podpredsednikom Kučukom, predstavnikom turške skupnosti na otoku. Tudi Turčija je danes zahtevala, da se nujno sestane Varnostni svet in razpravlja o položaju na Cipru. V Ankari so demantirali vesti o bombardiranju, češ da so bila turška letala samo na »sočasnem izvidniškem položaju«. Italijansko veleposlaništvo v Nikoziji pa je potrdilo, da je bila italijanska tovorna ladja »San Giorgios« zaseda pri bombardiranju, vendar je pozneje lahko nadaljevala plovbo.

Ciprska vlada je danes poslala ostro protestno noto Turčiji. Zaradi nove napetosti na otoku se je danes sestel na izredno sejo grški generalštab. Minister za voj-

ZAKLJUČNO ZASEDANJE XV. KONGRESA — Predsednik XV. mednarodnega kongresa za uporabno psihologijo akademik dr. Zojan Bujas iz Zagreba odpira zaključno zasedanje te mednarodne znanstvene prireditve. Foto: Selhaus

XV. MEDNARODNI KONGRES UPORABNE PSIHOLOGIJE

„Najboljši kongres doslej“

Pozdravna brzojavka predsedniku republike Josipu Brozu Titu

LJUBLJANA, 8. avg. Petnajsti mednarodni kongres uporabne psihologije je danes končal z delom. Zaključno zasedanje je kasno popoldne v dvorani Kina »Vici« odprl predsednik kongresa akademik Zoran Bujas. Kongres je seznanil z zaključki popoldanskega zasedanja izvršnega odbora mednarodnega združenja. Z navdušenim pritrjevanjem so navzoči sprejeli pozdravno brzojavko predsedniku Titu, v kateri se mu člani združenja zahvaljujejo, da je sprejel pokroviteljstvo nad kongresom. V drugi resoluciji pa so člani kongresa izrazili globoko žalostno izvršnem svetu Slovenije, ljubljanskemu mestnemu svetu in akademiku prof. Bujasu ter njegovim sodelavcem za priskrbo gostiljube in za izvršen program in organizacijo kongresa ter poudarili, da bo kongres v Ljubljani ostal v kroniki združenja kot najuspešnejši doslej.

Predsednik mednarodnega združenja je še nadalje prof. dr. M. Viteles. Dosedanji generalni sekretar dr. R. Bonnardel je bil proglašen za častnega člana združenja. V novem izvršnem odboru združenja bo Jugoslavijo naprej zastopal akademik Z. Bujas iz Zagreba.

Prihodnji, XVII. kongres uporabne psihologije, bo leta 1968 v Amsterdamu. V zaključnem govoru se je dr. R. Bonnardel najprej zahvalil predsedniku Titu za

st. daleč od dogmatike ali metafizike. Napovedal pa so na kongresih v Parizu leta 1953, v Londonu, Rimu in Københavnu udeleženci obziralni odsotnost mnogih priznanih psihologov. Zato so z veseljem pristali na kongres v Jugoslaviji, ker je obetal, da se ga bodo udeležili tudi psihologi, ki so jih na

• Nadaljevanje
na zadnji strani

• Nadaljevanje
na zadnji strani

Gospa Kennedy: Jadran je lep

Jahta »Radiant II.« je zasidrana na Korčuli

STARIGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Gospa Jacqueline Kennedy je danes obiskala posadko ladje jugoslovanske vojne mornarice, ki jo spremlja med križarjenjem jahta »Radiant II.« Ob tej priložnosti je izjavila, da je zelo hvalečna predsedniku Titu za pozornost, ki ji jo je izkazal med njenim križarjenjem po jugoslovanskih teritorialnih vodah. Izjavila je tudi, da so lepote Jadrana nepravilno nanjo globok vtis, in sporočila pozdrave narodu Jugoslavije.

Med dosedanjim križarjenjem ob obali in med daljnajšimi otoki se je gospa Kennedy najdlje mudila v mestecu Starigrad na otoku Hvaru. V spremstvu svoje sestre princese Radziwill in lastnika jahte »Radiant II.« g. Rightsmans si je z velikim zanimanjem ogledala to mesto, katerega ostanki izvirajo iz leta 385 pred našim štetjem, ko so stari Grki gradili na takratni zemlji Hrov svoja prva naselja.

Ceprav obisk gospa Kennedy v tem mestecu ni bil naveden, so skoraj vsi prebivalci in mnogi turisti prišli na ulico in toplo pozdravili visoko gostjo iz ZDA. Na več krajih se je gospa Kennedy ustavila, da je sešla v roke ljudem ali pobozala otroke, ki so se zbirali okrog nje. Vse današnje dopoldne so gospa Kennedy in ostali gostje z jahte »Radiant II.« preživeli v zalivcu »Sveti Anteo« v starigradskem zalivu. Na tem kraju, ki je kakor ustvarjen za počitek, so se Jacqueline Kennedy in njeni prijatelji kopali, vozili z motornim čolnom in smučali po vodi. Okrog 13. ure je jahta odplula iz zaliva proti južnemu delu Jadranskega morja. Popoldan se je jahta zasidrala v luci na otoku Korčuli.

Prvi avtomobili so prišli čez Jadran

DUBROVNIK, 8. avgusta. Štiri dni pred rokom je začel voziti trajekt na relaciji Bari — Dubrovnik — Ancona. Trajekt »Egadi« je do sedaj dvakrat pristal v Gružu in pripeljal več turistov z avtomobili. Pristajal bo ob nedeljah, torkih in petkih. V Gružu je podjetje »Luka« organiziralo hitro in lahko opravljanje vseh potrebnih manipulacij. S seboj prinesejo se bo bistveno pospešil razvoj prometa in turizma med Italijo in Jugoslavijo.

30 otrok iz Skopja letuje v Franciji

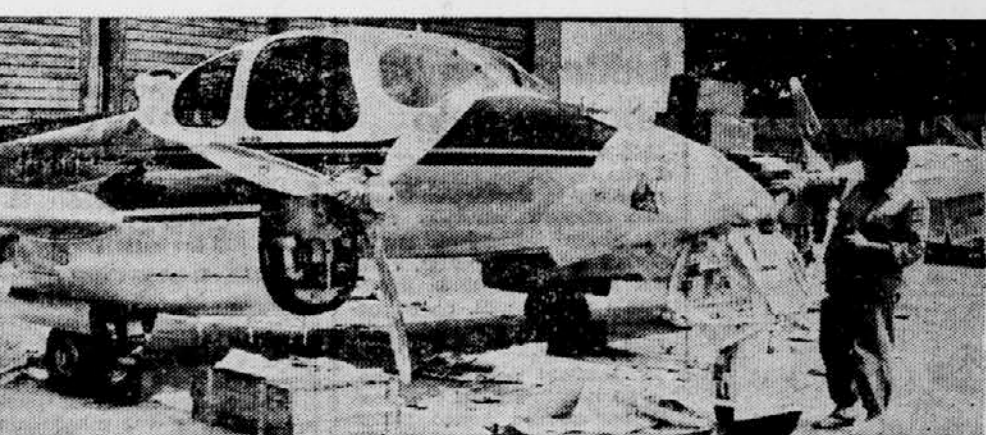
PARIZ, 8. avg. (Tanjug) — V Pariz je prispelo 30 otrok iz Skopja, ki ostanejo v Franciji. Kot gostje organizacije »Narodna pomoč mesece dni. Skopski otroci so si ogledali nekatere znamenitosti glavnega mesta Francije.

Čezurno delo in produktivnost

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — V gospodarskih organizacijah v Srbiji tudi letošnje čezurno delo naraslo. V sindikalnih vodstvih pa pravijo, da bi ugotovili čezurno delo negativno vplivati na naraslo produktivnost in kakovost dela. Gospodarske organizacije v tej republiki so imele letos vsak mesec nad 4 milijone 182 tisoč čezurnih delovnih ur. Mnoge analize kažejo, da bi problem čezurnega dela lahko uredili s sodobno organizacijo proizvodnje in večjo produktivnostjo, ki naj jo spremlja ustrezno povečanje osebnih prejemkov.

Izvoz traktorjev

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Industrija motorjev in traktorjev v Beogradu je izpolnila te dni polovico letnega izvoznega programa, katerega vrednost znaša 10 milijonov dolarjev. Glavni uvozniki traktorjev in motorjev naše tovarne so letos ZAR, Indija, DR Nemčija, Poljska, Alžirja, Brazilija ter več drugih dežel Afrike, Azije in Južne Amerike. Letošnji izvozni program obsega 30 odstotkov skupne proizvodnje te naše največje tovarne traktorjev in motorjev.

DRUGA MORAVA L 200 D »LIBIS« BO V PRIHODNIH DNEH GOTOVA — Te dni jo barvajo, preizkusni poleti pa so bili že opravljeni. Letalski inštitut Branko Ivanuš bo v naslednjih tednih sestavljal tri letala, ki se odlikujejo zaradi nizke cene (45 milijonov din) in vzdržljivosti. Do generalnega popravila zdrže 800 ur letanja, potovalna hitrost letala pa je 280 km. Vsa letala je kupilo zagrebško letalsko podjetje »Pan Adria«.

Foto: Vetrovec

KMETIJSKA DELEGACIJA KENIJE V SLOVENIJI — Kot gost zveznega zavoda za mednarodno tehnično sodelovanje se mudi v Sloveniji na dvodnevnem obisku 6-članska kmetijska delegacija iz Kenije, ki jo vodi pomočnik ministra za kmetijstvo Osogo. Včeraj dopoldne je sprejel kenijsko delegacijo republikanski sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo inž. Janez Perovšek in se s člani delegacije zadržal v daljšem razgovoru. Kenijska delegacija si je z zanimanjem ogledala veterinarski oddelek biotehnične fakultete v Ljubljani. V času svojega obiska v naši republiki si bodo gostje iz Kenije ogledali ljubljanske Agrokombinat v Ihanu, Duplici in Smedniku, ko škoško farmo v Neverkah in obiskali ljubljanske turistične zanimivosti Slovenije. Na sliki: sprejem pri inž. Janju Perovšku.

Ptuj slavi občinski praznik

V okviru proslav so odprli perutninsko farmo

PTUJ, 8. avg. — V okviru prireditve občinskega praznika Ptuj so danes na Bregu odprli perutninsko farmo, eno največjih v državi. Otvoritev so se med drugimi udeležili član IS SRS Boris Kocjančič, član CK ZKS Franc Simonič, predsednik okrajnega odbora SZDL Maribor Zvonko Canjko, predstavniki občinske skupščine Ptuj in drugi gostje.

Podpredsednik občinske skupščine Ptuj Vladimir Vrečko je med drugim poudaril, da bo dana farmo piščancev dva milijona kilogramov mesa na leto. V bližini, v 5 km oddaljenih Selah, gradijo drugo farmo za 100.000 kokoši — nesnic. V izgradnji perutninske farme je bilo vloženih 1 milijardo 300 milijonov din družbenih sredstev. Farma piščancev ima 42 objektov na površini 40 ha, medtem ko pokriti prostori zavzemajo 32.000 kvadratnih metrov. Uredili so tudi vodoizolacijo, najpogostejše naprave. Predvidevajo tudi začetek gradnje klavnice in hladilnice za perutnino, ker je to sedaj ozko grlo v proizvodnji.

Po otvoritvi farme piščancev je bila v Markovcih osrednja svečanost občinskega praznika. Odprli so obnovljeni družinski dom z dvorano za kulturne prireditve, ki ima 320 sedežev.

HE Medvode: s povečano močjo

Gladina zbirnega jezera se je dvignila za 1 m

MEDVODE, 8. avg. — V elektrarni Medvode so v glavnem zaključili meritve, s katerimi so ugotovili nove pogoje obratovanja. Že pred leti so namreč začeli razmišljati o tem, da bi povišali gladino akumulacijskega jezera in s tem povečali moč elektrarne. Izračuni so pokazali, da je to možno in pred nekaj meseci so se lotili dela. Z dodatnim betonskim pragom pod zapornicami so dvignili gladino jezera za 1 meter. Za celotna dela — trajala so približno 2 meseca — so porabili nekaj nad 30 milijonov dinarjev.

Ze prvi preizkus obratovanja s povišano ravniyo zgoraj vodu je pokazal lepe rezultate. Kasnejše natančnejše meritve pa so celo presele v načrt. Da bo moč preseči vazo pričakovanja. Specifično porabo vode so močno zmanjšali: prej je bil potreben pretok za moč 1000 kilovata približno 7,3 zdaj pa samo 6,3 kub metra vode na sekundo. Učinek elektrarne se je povečal več kot za 10 odstotkov in tako bodo ob ugodnem vodnem stanju proizvedli nad 5 milijonov kWh letno več kot doslej.

Do takega povečanja moči elektrarne ni prišlo samo zaradi povečanja padca, ampak tudi zato, ker je izkoristek agregatov pri novem načinu obratovanja celo boljši, kot je bil prej. Večji vodni pritisk ugodno vpliva tudi na turbine. Razen tega bo povečana akumulacija vode omogočila izdatnejše kritje potreb v dnevnih konicah. Nove kilovate ure elektrarne ne energije, ki nam jih bo dajala elektrarna, so sprico kritičnega energetskega stanja velikega pomena, posebno še zato, ker je elektrarna v Medvodi pravzaprav edina v tem velikem potrošniškem središču. G. PLATISE

Predpisana je kakovost mleka

Cilj: zaščita potrošnikov pred slabim mlekom

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — V zveznem tržnem inšpektoratu so danes sporočili, da mora mleko, ki ga vsak dan uporabljajo prebivalci, predhodno izpolnjevati določene pogoje v pogledu kakovosti in higijene. Pogoji so predpisani s pravilnikom o kontroli kakovosti mleka in mlečnih izdelkov.

Tako bodo potrošniki učinkovito zaščiteni pred obolenji. Če pa kontrola ugotovi, da je mleko okuženo s patogenimi bakterijami, oblasti njegovo prodajo prepovedo. Dolžnost sanitarnih in veterinarskih organov je, da vsako okuženo mleko preprečijo. V inšpekciji tudi poudarjajo, da je cilj predpisov zaščititi predvsem potrošnike. Zato so predvideli za pridelovalce in trgovce pogoje, ki naj zagotovijo, da pride na trg mleko ustrežne kakovosti in da je v higienskem pogledu brezhibno. Pomanjkanje bakterioloških norm naj ne bi bila večja težava v kontroli mleka. Kriterije o tem, ali so našli bakterije, škodljive človeku, zdravju, dajejo sanitarni organi na zavodi za bakteriološke preiskave živil.

Letos 125.000 novih stanovanj

Večja gradbena dejavnost v prvi polovici leta

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je znašala vrednost gradbene proizvodnje v juniju približno 77,8 milijarde dinarjev oziroma za 20 milijard več kakor lani v juniju.

Ceprav se ni podatkov o zvišanju cen gradbenega materiala in storitev v prvi polovici letošnjega leta, vrednostni pokazatelj jasno kaže, da se je gradbena dejavnost povečala. Razen hidrocentral in cest je bil poudarek v letošnji gradbeni proizvodnji na stanovanjski graditvi.

Letos naj bi zgradili 125 tisoč stanovanj. Graditev v glavnem dobro napreduje. Proizvodnja gradbenega materiala je zadovoljiva. Primanjkuje samo cementa, ki ga moramo nekaj uvažati. Delež montažne graditve v skupni stanovanjski graditvi se je v primerjavi s lanskim letom nekoliko povečal. Povečanje pa je preveč skromno, in ne zagotavlja potrebne pospešitve stanovanjske graditve.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

KORUZA DOBRO KAŽE

BEOGRAD, 8. avg. (Tanjug) — Vsi pomladni posevki se razvijajo zelo dobro, poudarja v zvezni agrometeorološki službi. Zlasti ugodno kaže kultura, ki obeta skoraj povsod bogat pridelek, posebno v naših najvažnejših pridelovalnih področjih — Vojvodini in Slavoniji. Strokovnjaki, ki spremljajo razvoj posevkov, pravijo, da kaže tudi sladkorna pesa letos zelo dobro.

V TAM presegli izvozne naloge

Vozilo TAM 2000 za Gano

MARIBOR, 8. avg. — Čeprav imajo v TAM velike težave s kooperanti, ki neredno dobavljajo posamezne dele in je precej resno ogrožen letni proizvodni načrt, poteka izvozne obveznosti v red. TAM je v prvem polletju celo preseglal polletni plan izvoza. V Kolumbijo in razne druge države je izvozila svoja vozila in rezervne dele v vrednosti nad 1 milijon 300 tisoč dolarjev. Tovarna avtomobilov in motorjev Maribor je letos razstavila svoja vozila tudi na nekaterih sejmiših v inozemstvu, seča pa poteka pogajanja za prodajo vozil in delov za Indonezijo. Tudi v Afriko je TAM že izvozila svoja vozila. Velik kupec je bila ZAR, nekaj vozil je bilo prodanih v Tanganjiko, v kratkem pa bodo poslali prvi kamion TAM 2000 v Gano. Posebno plasma vozila TAM 2000 v Gano je velik uspeh, saj gre za vozilo, ki je konstruirano v TAM. Kamion TAM 2000 za Gano bo preurejen za tropске razmere. Imel bo močnejši sistem za hlajenje, pa tudi kabina bo imela posebne značilnosti.

—dg

Dan hmeljarjev

Prireja ga danes turistično društvo Prebold

CELJE, 8. avg. — V Prebolu v Savinjski dolini bo jutri tradicionalni dan hmeljarjev, ki ga prireja turistično društvo kot osrednjo prireditev sezone. Prireditev je nekakšen uvod v obiranje hmelja, kajti že čez nekaj dni bo vso dolino preplaval nekaj tisoč obiralcev. Letošnji dan hmeljarjev je prvikrat pred začetkom obiranja, ko je še dolina najplesa. Prireditelji prikažejo več tisoč ljudi iz celih krajev.

Za začetek popoldanskega programa bo ob 16. uri hmeljarska povorka, v kateri bodo na vseh prikazali posamezne faze pridelovanja hmelja. Ob plavalnem bazenu, kjer bo tudi nastop folklorne skupine iz Sempteta v Savinjski dolini, bodo nato plesali izbrani najbolj originalne in najpraprnejše hmeljarske pance. Tremen parom bodo podeljene denarne nagrade. Za zaključek dneva bo hmeljarska zabava, zakaj savinjske hmeljarje čaka v prihodnjih dnevih in nočeh trdo delo okrog spravljanja hmelja in tako za zabave ne bo mnogo časa.

V Prebolu so v okviru dneva hmeljarjev danes poldnevno odprli turistično razstavo, medtem ko bo jutri dopoldne pri bazenu šahovski moštveni braturni tekstilcev.

F. K.

Nova pomorska proga

RILEKA, 8. avg. (Tanjug) — V reški luci so začeli danes nakladati tovorno ladjo »Omisi«, ki bo odprla novo pomorsko tovorno progo med Jadrano in deželami Vzhodne Afrike.

Na kratko

BENCIN NA »ODDIHU« — DIMITROVGRAD. Edina bencinska črpalka v Dimitrogradu je zaprta, ker je uslužbenec na počitnicah.

LETOVISČARJI »ZASEDLI« POTNISKA LETALA — TITIGRAD. Vsi prostori na letališčih v Titogradu v Beogradu in obratno so zasedeni do konca avgusta.

MEDVED NA SARPLANINSKEM PASNIKU — GOSTIVAR. Ponoči je ogromen medved na pašniku blizu Gostivarja napadel čredo 800 ovac. V kratkem času je poklal 6 ovnov in težko ranil pastirja.

TURISTIČNA RADIO POSTAJA — DUBROVNIK. Potovalna agencija »Atlas« je montirala radio postajo za usmerjanje lastnega pomorskega in avtobusnega prometa.

REKORD KOSOVSkih RUDARJEV — PRISTINA. V minulih sedmih mesecih so rudarji v kosovskem premogovnem področju nakopali 1.116.000 ton lignita in presegli plan za 244.000 ton.

SKRB ZA GOZDNE DELAVCE — GOSPIĆ. Gozdno gospodarstvo v Gospiću je izdalo letos za izboljšanje delovnih pogojev gozdnih delavcev 22 milijonov dinarjev.

Peter Mozelec IDEJA ZA KOLESARJE

»KRACAJ«

»ZRAČNIC NI!«

»KRACAJ«

»ZRAČNIC NI!«

»KRACAJ«

»ZRAČNIC NI!«

»KRACAJ«

»ZRAČNIC NI!«

»KRACAJ«

»ZRAČNIC NI!«

»KRACAJ«

»ZRAČNIC NI!«

»KRACAJ«

»ZRAČNIC NI!«

Pisma bralcev

Kako je s tehničnimi pregledi vozil v ravenski občini?

Tovariš urednik,

Tehnični pregledi vozil in nepotrebno obremenjevanje občanov je bil naslov pisma, v katerem obravnava predsednik občinske skupščine Ravne na Koroškem tehnične preglede v njihovi občini (Pisma bralcev, 30. VII. 1964).

Res je, da je skupščina občine Ravne s svojim dopisom dne 21. IV. 1964 predlagala republikanski sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije, da bi bilo potrebno tudi v njihovi občini pooblastiti določeno gospodarsko organizacijo za tehnične preglede motornih in priklopnih vozil. V dopisu je omenjeno, da bi lahko potrebne pogoje izpolnilo Avto-moto društvo Ravne na Koroškem, ki pa še do danes ni zaprosilo za izdajo pooblastila za opravljanje tehničnih pregledov motornih vozil. Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije je že v letu 1961, ko je imel možnost prenesti tehnične preglede na določeno gospodarsko organizacijo, pooblastilo 33 gospodarskih organizacij, med njimi tudi »Univerzale« v Slovenj Gradcu. Pri komitatu dela pooblaščenih gospodarskih organizacij je bilo ugotovljeno, da nekatere organizacije ne izpolnjujejo minimalnih pogojev za tehnični pregled motornih vozil, kakor jih določata drugi in tretji odstavek 54. člena pravilnika o registraciji motorov in priklopnih vozil (Ur. l. F.R., št. 22/61), ki zahteva potrebno tehnično opremljenost in strokovnost kadrov. Zato je bilo 14 pooblaščenim gospodarskim organizacijam odvzeto pooblastilo za tehnični pregled vozil. Med njimi je bilo tudi podjetje »Univerzale« v Slovenj Gradcu. Popolnoma razumemo predsednika občinske skupščine, da se trudi, da bi se v njihovi občini opravljal tehnični pregled vozil. Nerazumljivo nam pa je, da še do sedaj niso nabavljena potrebna tehnična sredstva, ki so osnovni pogoji, da dobi neka gospodarska organizacija pooblastilo za opravljanje tehničnih pregledov vozil. Če se ugotovi, da katerakoli gospodarska organizacija v občini Ravne izpolnjuje potrebne pogoje za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil, bo republikanski sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije takoj izdal potrebno pooblastilo. Če izpolnjuje katerakoli gospodarska organizacija te pogoje, pa ni razvidno ne iz dopisov in ne iz pisma v časopisu Delo.

Pismo očita republikanski sekretariatu za notranje zadeve, da ni odgovoril na noben dopis, ki ga je poslala skupščina občine Ravne na Koroškem. RSNZ preveri vsako prošnjo, ki jo pošlje gospodarska organizacija za izdajo pooblastila za tehnične preglede, in če ugotovi, da niso izpolnjeni osnovni pogoji, takim prošnjam ne ugodijo. Tako je tudi ugotovila avto-moto društvo Ravne na Koroškem, katero naj bi pooblastili za tehnične preglede vozil, ni imelo dograjenih prostorov niti nima potrebnih tehničnih opreme. To je predsednik občine tudi dobro znan. Zato pa je bilo omogočeno, da opravlja tehnične preglede vozil v ravenski občini pooblastena pomorska komisija, ki ima za to potrebno tehnično opremo. Tako so bili v ravenski občini opravljeni tehnični pregledi motornih vozil 13. in 14. januarja; za 15. in 17. avgust tega leta pa je ponovno razpisani tehnični pregled vozil. Trditve, da morajo vsa motorna in priklopa vozila na tehnični pregled v Maribor, je torej neosnovana.

IZ PISARNE republikanskega sekretariata za notranje zadeve SRS

Dogodek se je odvijal drugače

Tovariš urednik,

Pismo Stefana Bratina iz Postojne, PP 13, ki ste ga objavili pod naslovom »Tovarišstvo na cesti pa takov« v rubriki »Pisma bralcev« dne 26. 7. 1964, me je kot

lastnika osebnega avtomobila Fiat 1300, reg. št. LJ 289-98, močno prizadelo in začudilo.

Res je, da sem pripeljal do kraja nesreče na cesti Postojna-Roka kmau po nesreči in da me je nekako 15 m pred mestom, kjer se je nesreča zgodila, ustavil. Voznik avtomobila LJ 127-17. Prosil me je, naj počakam, da ne bom zabrisal sledov, dokler ne pride organ za notranje zadeve. Povedal mi je tudi, kaj se je zgodilo. Medtem ko sem stopil iz avtomobila, je pripeljal za menoj več drugih avtomobilov, pa tudi več avtomobilov iz nasprotni smeri; vsi so se ustavili in pooblastili določeno gospodarsko organizacijo za tehnične preglede motornih in priklopnih vozil. V dopisu je omenjeno, da bi lahko potrebne pogoje izpolnilo Avto-moto društvo Ravne na Koroškem, ki pa še do danes ni zaprosilo za izdajo pooblastila za opravljanje tehničnih pregledov motornih vozil. Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije je že v letu 1961, ko je imel možnost prenesti tehnične preglede na določeno gospodarsko organizacijo, pooblastilo 33 gospodarskih organizacij, med njimi tudi »Univerzale« v Slovenj Gradcu. Pri komitatu dela pooblaščenih gospodarskih organizacij je bilo ugotovljeno, da nekatere organizacije ne izpolnjujejo minimalnih pogojev za tehnični pregled motornih vozil, kakor jih določata drugi in tretji odstavek 54. člena pravilnika o registraciji motorov in priklopnih vozil (Ur. l. F.R., št. 22/61), ki zahteva potrebno tehnično opremljenost in strokovnost kadrov. Zato je bilo 14 pooblaščenim gospodarskim organizacijam odvzeto pooblastilo za tehnični pregled vozil. Med njimi je bilo tudi podjetje »Univerzale« v Slovenj Gradcu. Popolnoma razumemo predsednika občinske skupščine, da se trudi, da bi se v njihovi občini opravljal tehnični pregled vozil. Nerazumljivo nam pa je, da še do sedaj niso nabavljena potrebna tehnična sredstva, ki so osnovni pogoji, da dobi neka gospodarska organizacija pooblastilo za opravljanje tehničnih pregledov vozil. Če se ugotovi, da katerakoli gospodarska organizacija v občini Ravne izpolnjuje potrebne pogoje za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil, bo republikanski sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije takoj izdal potrebno pooblastilo. Če izpolnjuje katerakoli gospodarska organizacija te pogoje, pa ni razvidno ne iz dopisov in ne iz pisma v časopisu Delo.

Pismo očita republikanski sekretariatu za notranje zadeve, da ni odgovoril na noben dopis, ki ga je poslala skupščina občine Ravne na Koroškem. RSNZ preveri vsako prošnjo, ki jo pošlje gospodarska organizacija za izdajo pooblastila za tehnične preglede, in če ugotovi, da niso izpolnjeni osnovni pogoji, takim prošnjam ne ugodijo. Tako je tudi ugotovila avto-moto društvo Ravne na Koroškem, katero naj bi pooblastili za tehnične preglede vozil, ni imelo dograjenih prostorov niti nima potrebnih tehničnih opreme. To je predsednik občine tudi dobro znan. Zato pa je bilo omogočeno, da opravlja tehnične preglede vozil v ravenski občini pooblastena pomorska komisija, ki ima za to potrebno tehnično opremo. Tako so bili v ravenski občini opravljeni tehnični pregledi motornih vozil 13. in 14. januarja; za 15. in 17. avgust tega leta pa je ponovno razpisani tehnični pregled vozil. Trditve, da morajo vsa motorna in priklopa vozila na tehnični pregled v Maribor, je torej neosnovana.

IZ PISARNE republikanskega sekretariata za notranje zadeve SRS

Dogodek se je odvijal drugače

Tovariš urednik,

Pismo Stefana Bratina iz Postojne, PP 13, ki ste ga objavili pod naslovom »Tovarišstvo na cesti pa takov« v rubriki »Pisma bralcev« dne 26. 7. 1964, me je kot

lastnika osebnega

FRANKLIN: KIP „SVOBODE“

»Daily Mirror« — London

Ali Gambija ali Senegambija?

Prihodnje leto neodvisna še zadnja britanska kolonija v Z. Afriki

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

LONDON, avgusta — Zadnja britanska kolonija v Zahodni Afriki bo postala neodvisna 18. februarja prihodnjega leta. O tem so se sporazumeli v Londonu na konferenci o neodvisnosti Gambije, deželice s 316.000 prebivalci, ki leži z obeh strani reke Gambije sredi senegalskega ozemlja. Ta odločitev pomeni zmago za gambijskega premiera, voditelja gambijske ljudske progresivne stranke (PPP), Davida Džavaro, in poraz za voditelja opozicije in gambijske združene stranke Pierra N'Jie, ki je zapustil zadnjo plenarno sejo ustavne konference v Marlborough Housu. Njegovi zahtevi, da bi morala vlada pred neodvisnostjo razpisati volitve, niso ustregli.

Gambija pokriva 25 do 50 kilometrov širok pas ozemlja ob spodnjem toku reke Gambije, ki je 500 kilometrov v notranjost od atlantske obale. Popolnoma je obdana od Senegala in tvori enklavo na senegalskem ozemlju. Ob reki se vlečejo močvirja, za njimi pa raste bambus, gosto grmičevje in bombazevi. Desproteje tesnejšim stikom s Senegalijo.

Toda v Bathurstu, glavnem mestu Gambije, je le zmajalo sodelovanje s Senegalijo nujno in da bo koristno ne samo za Gambijo, ampak tudi za Senegalijo. Navsezadnje je Gambija izrazito kolonialna tvorba, enklava, ki jo ji

sikih zahtev, toda v Dakarju se vendarle bojijo, da se ne bi Portugalska Gvineja združila z Gvinejo. Odnosi s Slovaško so obalo so kratko malo slabši in izvirajo še iz časov, ko sta se v Burbonski palači v Parizu tri dve struji afriških poslancev: preko-morskih neodvisnih poslancev in članov afriškega demokratskega združenja. Ni naključje, da je prvo strujo vodil Leopold Sedar Senghor, drugo pa sedanjí predsednik Sionokošene obale Félix Houphouët-Boigny. Pač pa ima Senegalija izredno priščne odnose z nekdanjo britansko kolonijo Nigerijo.

Zato ne bi smelo biti nobenih zadržkov za tesnejše sodelovanje ali celo unijo med Senegalijo in Gambijo. Britanski minister za Commonwealth in kolonije Duncan Sandys je na konferenci v Marlborough Housu celo poročal tako unič. Toda so-

USTAVNA KONFERENCA o neodvisnosti Gambije v Londonu. Na konferenci so se sporazumeli, da bo Gambija postala neodvisna 18. februarja 1965. Na sliki: Pogled na konferenčno dvorano. Na levi pozdravlja delegate minister za Commonwealth in kolonije Duncan Sandys.

žela je bila doslej upravno razdeljena na kolonijo (75 kv. km.) in na protektorat (10.000 kv. km.).

Prvi Evropejci so se pojavili v petnajstem stoletju in dvostletno let nato je trajal boj med francoskimi in angleškimi trgovci za vpliv na tem območju. Ze bežen pogled na zemljevid zahodnoafriške obale prica o dolgotrajnem tekmovalnem med dvema ali celo tremi kolonialnimi silami. Od severa proti jugu: Mavretanija in Senegalija sta bili francoski koloniji. Za portugalsko Gvinejo je nekdanja francoska kolonija Gvineja. Šerara Leone je bila britanska. (Liberja je poglavje zase: svojo obsej dolguje pomorščini zamisliti nekateri ameriški krogi v prejšnjem stoletju, ki so upali, da bodo z izseljevanjem črncev rešili črnsko vprašanje v ZDA.) Sionokošena obala je bila francoska, Gana spet britanska, Togo in Dahomej spet francoska, Nigerija britanska in tako dalje. Zgovoren mozaik razmejevanja kolonialnih interesov.

V osemnajstem stoletju je bila Gambija nekaj časa del britanske kronске kolonije Senegambije in ta naziv zdaj spet pogosto omenjajo afriški politiki, ko govorijo o tesnejšem sodelovanju med tesne deželice. Gambija je namreč silno revna deželica, ki ima malo naravnih bogastev in nobene industrije. Skoraj ves njen izvoz poleg kopro, voska in surovih kož sloni na ameriških lesnikih. Zato je v precejšnji meri odvisna od britanske pomoči in si skuša s tesnejšim povezovanjem s Senegalijo izboljšati gospodarski položaj. Toda menija o tem, so delena: gambijska združena stranka, ki jo vodi Pierre N'Jie, na-

deč po razpoloženju v Dakarju, Senegalci niso posebno navdušeni za tak korak, če bi bilo treba plačati zanj preveliko ceno. Gambija je preveč revna, da bi si lahko obetala od nje kakšne gospodarske koristi. Z druge strani pa povezujejo obe deželi številne zemljepisne, zgodovinske, etnične in jezikovne vezi.

Lani oktobra je prišla v Dakar skupina strokovnjakov OZN za ustavno, gospodarsko in finančno vprašanja, ki je delala tri mesece in proučevala možnost za zblizanje med Senegalijo in Gambijo. V priporočilih, ki so jih objavili letos junija, menijo strokovnjaki OZN, da popolna ločitev obeh držav ne bi bila koristna ne za eno ne za

Naurujci nočejo na otok Curtis

V Canberri so se spet brez uspeha končala pogajanja med avstralsko vlado in voditelji plemena Nauru v istoimenskega otoka v Pacifiškem oceanu. Avstralski, ki upravljajo ta otok na podlagi mandata OZN, so vztrajali pri predlogu, da vstopijo 2500 prebivalcev otoka Nauru na otok Curtis, blizu avstralske obale, ko bodo v 20 letih zaloge fosfatne rude popolnoma izčrpane. Predstavniki plemena Nauru pa se ne strinjajo s takšno stopnjo samouprave in lastništva, ki jo predlaga avstralska vlada. Naurujci ne želijo, da bi otok postal del Avstralije.

Poslanica ministra Ruska

Rusk je dejal Scaliji, da je predlog »gospoda X« mednarodno prvo neposredno znamenje, da Sovjeti morda razmišljajo o kakšnem dogovoru. Rekel je Scaliji, naj sporoči »gospodu X«, da vlada ZDA vidi dejanske možnosti, in je predlagal sestanke predstavnikov v OZN; to, kar je zelo malo.

Scali je se s »gospodom X« v hotelu nehalno od vstopništva. »Ni smel povedati, od koga je dobil poslanico, zagotovil pa je Rusu, da je ta poslanica prišla iz »zares visokega vira«.

»Gospod X« je potem skušal vpeljeti še druga vprašanja: opozoril je na to, da bi bilo treba uvesti inspekcijo

(12)

DJORDJE BOGOJEVIĆ:

Zgodba dveh mornarjev

Še ena pomoč

V veliko pomoč in uteho mornarjem na njuni osamljenosti je bilo tudi to, da sta dobivala od doma in od veleposlanstva pisma, časopise in knjige (potopise, leposlovje, učbenike).

Pisma od domačih sta dobivala prvo leto skoraj zmeraj z veliko zamudo, kar smo že povedali. Razumljivo ju je to zelo vznemirjalo in skrbelo. Pritožila sta se jetašnji upravi, ki je sicer odpirala in brala vsa pisma, ki sta jih dobivala, kajpak tudi pisma, ki sta jih sama pošiljala. (»Bukvalič nam je povedal, da so ga nekdo pošiljali na zaslišanje, ker je v nekem pismu napisal, da ga je bolelo želodce in da je bruhal in da je zato prošil, naj ga pregleda jetaški zdravnik, vendar pa mu niso ugodili. Omenjali so ga in mu rekli, da ne sme pisati o teh

stvarah.) Pritožba ni nič zalegla in še naprej sta pogosto dobivala pisma z veliko zamudo, čeprav so prihajala z letalsko pošto in so v najslabšem primeru lahko prispela iz Jugoslavije v Šanghaj v desetih dneh.

Zato sta pozneje pisala pisma domačim in jih dobivala od njih preko veleposlanstva, kjer so zapisovali, kdaj je kakšno pismo zanj ali njuno pismo domačim prišlo v Peking, nato pa so poslali pisma naprej v Šanghaj ali v Jugoslavijo. Odtlej so pisma prihajala dosti bolj redno.

V dolgih in samotnih dneh čakanja je mornarjem v zaporu veliko pomenilo tudi to, da sta od veleposlanstva v Peking ves čas, odkar so ju obsodili, dokler ju niso izpustili, stalno dobivala več jugoslovanskih listov — »Borbo«, »Po-

litiko«, »Vjesnik u srjednu«, »Biječki list«, »Slobodno Dalmacij«, kot tudi nekatere zabavne liste in revije. To jim je pomagalo, da sta bila v točkoem od dogodkih doma in po svetu in da sta se nekoliko razvedrila.

A tudi liste sta pogostokrat neredno dobivala, čeprav so jima jih redno pošiljali. Ali pa sta jih večkrat dobivala z veliko zamudo, celo mesece dni in več. Ali pa je manjkalo po več številk. Mornarja pravita, da se je to dogajalo zaradi, kadar so listi pisali kaj o odnosih med našo državo in Kitajsko.

»Pomoč« še z druge strani

Omenili smo, da se tujim zapornikom v kitajskih zaporih ni bilo treba udeleževati ur političnega pouka, ki so bile za kitajske zapornike obvezne. To pa ne pomeni, da so jetaški oblasti dočela ostle misel, da bi našima mornarjema »pomagale« v njunem političnem izobraževanju v času, ko sta prestajala kazen.

Spetke zelo pogosto (po treh ali štirikrat tedensko) je hodil predavatelj k njima v celico, da jima je bral kitajski tekst

in kazal slike kitajskih voditeljev ter uspehov v graditvi Kitajske ali pa so ju klicali v posebno sobo na politične razgovore, ki so trajali včasih tudi po dve do štiri ure. Pomejše ti razgovori niso bili tako pogostni, pač pa bolj ali manj redni, in mornarja so klicali nanje, dokler ju niso izpustili iz zaporov.

»Nekaj dni po sodni obravnavi« pri-poveduje mornar Vučić, »so me Kitajci povzeli na razgovore, na katerih so govorili proti Jugoslaviji in poudarjali svoje uspehe. Na takšne razgovore so me pozvali v sobo, ki je bila določena nalašč za ta namen. Spetke je bil teh razgovorov razen prevajalca udeleževal tudi nekdo, ki se je izdal za visokega funkcionarja. Navadno so mi najprej govorili o življenju na Kitajskem, ker so menili, da ga ne poznam. Pripravovali so mi o uspehih svojih komun in tudi o tem, kako branijo marksizem-leninizem, da je njihova politika pravilna in da politike drugih komunističnih partij na svetu.

Kadar so mi tolmačili moskovsko deklaracijo, mi niso razlagali vsega, marveč samo tiste dele, ki se nanašajo na Jugoslavijo. (Dajle)

Misija novinarja Scalija Sedem dni

Doslej neznaní podatki o razpletu karibske krize

Zadnje srečanje

Scali se je razjezil in dejal, da so ZDA trdno odločene, da preženejo rakete s Kube, in da čas še poteka. Ameriški strategji so sklenili, da bodo odgovorili samo na petkovne predloge Sovjetske zveze, šil pa so preko nesprejemljivega s'alšča, s katerim je Moskva prišla na dan v soboto.

Predsednik Kennedy je poslal premieru Hruščovu uradni odgovor, ki vsebuje teze iz dogovarjanja med Scali-jem in »gospodom X« in iz brzojavke, ki je prispela v petek zvečer. V nedeljo zjutraj je moskovski radio objavil sporočilo, iz katerega je bilo razvidno, da je kriza končana.

Hruščov je sporočil, da Sovjetska zveza umika svoje rakete s Kube. V nedeljo zvečer sta se zadrževali sestala Scali in »gospod X«. Sovjetski agent se je zahvalil ameriškem novinarju za informacije, ki so bile zelo pomembne za premiera Hruščova in ki so mu pomagale, da se je naglo odločil.

Scali na osebno zahtevo predsednika Kennedyja in Ruska ni hotel izdati svoje skrivnosti. Rekel so mu, naj moči, ker bi bilo razkritje vsega tega v škodo ameriškim odnosom s Sovjetsko zvezo, to pa bi bilo proti nacionalnim interesom ZDA.

Vietnam

Prvič je bil ves Vietnam svoboden in združen, ko je z zlomom japonske okupacije razpadlo tudi nekdaj francosko kolonialno gospostvo v Indokini. Septembra 1945 je osvobodilno gibanje pod vodstvom Ho Ši Minha proglasilo Demokratično republiko Vietnam, ki so jo tvorile nekdanja francoska kolonija Kočinčina ter »protektorat« Anam in Tonkin.

Siraja je novo republiko priznala tudi Francija, zahtevala pa je, naj ostane Vietnam z Laosom in Kambođo sestavi del Indokitske federacije ter s tem Francoske unije. Pogajanja so se razbila zlasti še, ker je Francija hotela izločiti Kočinčino iz meja Vietnamu. Francozi so nato postavili na prestol nekdanjega anamskega kralja Bao Daja, začela se je vojna, ki je trajala osem let, v kateri je padlo na francoski strani čez 100.000 mož in ki je stala Francijo dva milijona in 850 milijard starih frankov. Z zmago pri Dien Bien Phu se osvobodilno gibanje porazilo francoski ekspedicijski korpus in Vietnam je bil pred tem, da bi bil vdrugič osvobojen.

Polej, leta 1954 je bila konferenca v Ženevi, na kateri so podpisali deklaracijo o vzpostavitvi miru v Indokini. Med drugim je v tej deklaraciji, na katero se zdaj tako pogosto sklicujejo, zapisano:

»1. Konferenca sprejema na znanje določila sporazuma o prenehanju sovražnosti v Vietnamu, s katerimi se prepoveduje, da bi prišle v Vietnam tuje cete ali vojaško osebje, kakor tudi uvažanje vseh vrst orožja in streliva...

5. Konferenca sprejema na znanje določila sporazuma o prenehanju sovražnosti v Vietnamu, s katerimi je določeno, da v obeh conah ne smejo biti vzpostavljene nikakršne vojaške baze pod kontrolo tuje države ter sta obe strani zavezani skrbeti za to, da področje, ki jima je dodeljeno, ne postane sestavni del kakšne vojaške zveze in da ne bi bilo uporabljeno za obnovitev sovražnosti ali pa da bi služilo agresivni politiki.

6. Konferenca sodi, da je poglavitni namen sporazuma glede Vietnamu v tem, da bi rešili vojaška vprašanja in da bi prenehale sovražnosti ter da je vojna demarkacijska linija začasna ter naj bi je v nobenem primeru ne razlagali kot politično ali teritorialno mejo...»

Konferenca je poleg še določala, naj bi bile 1956. leta volitve pod kontrolo mednarodne komisije, s katerimi naj bi si ljudstvo samo izbralo demokratične institucije. Volitev ni bilo.

ZDA te deklaracije sicer niso podpisale, pač pa so objavile posebno izjavo, s katero so se zavezovale, da se bodo glede zgoraj navedenih sporazumov in točk vzdržale groženj s silo ali uporabe sile v skladu s členom 2 (odstavek 4) ustanovne listine Organizacije združenih narodov, v katerem je govora o obveznosti članov, da se bodo v svojih mednarodnih odnosih vzdržali groženj s silo ali uporabe sile ter da bodo vsakršni obnovitve agresije smatrali za kršitev teh vseh paktov in za resno grožnjo mednarodnemu miru in varnosti.

Konferenca je na 17. vzporedniku razdelila Vietnam na dva dela... Francoske cete so se umakile, v Južni Vietnam pa so prišli ameriški vojaški »svetovalci«. Vsa dva vojna v Južnem Vietnamu stane ZDA pol milijon do dva milijona dolarjev. Doslej jih je ta vojna stala že tri milijarde dolarjev.

Oktober 1955 je bila garnitura s slavnostnim cesarjem Bao Dajem zamenjana, Južni Vietnam proglasen za republiko. Ngo Dinh Diem pa je postal njen prvi predsednik. Njegov režim, v katerem je imela poglavitno besedo njegova svačinja Madam Nhu, je postal tako osvoboditelj, da je celo Ameriški predsednik, Stedli je državni udar in za njim še eden, ki je privedel na vlado generala Kana, ki naj bi krešiti državo.

Osvobodilno gibanje se krepil. Po francoskih podatkih kontrolirajo čete osvobodilne vojske dve tretjini Južnega Vietnamu, pa tudi sami Američani so bližja časa budistične krize lani presenečeni sprico razširjenosti Vietkongu.

Demokratična republika Vietnam meri 161.000 kvadratnih kilometrov ter živi v njej 18 milijonov prebivalcev. Južni Vietnam pa meri nekaj več, in sicer 169.000 kvadratnih kilometrov, v njem živi pa manj ljudi kot v Severnem (14,6 milijona).

V. J.

Ogroženi Goljat

Dopustniško vdušje je na vrhuncu, toda vsaj v protikolovratni minulega telesa je bilo verjetno le malo tistih, ki niso z nestrpnostjo prelistavali časopisov ali iskali na svojih radarskih sprejemnikih najnovejših poročil. Prav zato bi bilo bralno miselnostno, če bi se v tej tedenski kroniki ukvarjali z naštenjem usm dobro znanih dogodkov. Vsa dan sproti jih je pečina ljudj registrirala, tehtala in ugibala o morebitnih posledicah.

Danes bi lahko rekli, da se je kriza stisla, čeprav ni rečeno, da se ne bi mogla temperatura znova zvišati. Varnostni svet je po sklepu, da je treba zagotoviti tudi informacije z druge strani, odtod, da ponabi na prihodnjo sejo predstavnikov Severnega in Južnega Vietnamu, nato pa se je razšel, ne da bi določil datum prihodnjega sestanka. Bivši ambasador ZDA v Saigonu je krenil na pojasnevalno turnejo — ameriške zaveznike naj bi poučil o »pravem stanju in jih prepričal v upravičenosti represalij, hkrati pa zagotovil njihovo materialno pomoč Kambodžanem. Na meji med Severnim in Južnim Vietnamom se koncentrirajo Kanovi tojaki in več kot dvesto tisoč ameriških »svetovalcev«. Sedma flota je v pripravljenosti. V Južnem Vietnamu so razglasili izredno stanje zaradi nevarnosti motornih in zunanje agresije. Kan pa se bo v prihodnje posvetil skoraj izključno vojaškim zadevam.

Ali bo weekend potekel mirno? Minuli dogodki in podoba trenutnega položaja nam ne dajejo zadovoljivega odgovora na vprašanje: zakaj je bilo potrebno vse to?

Potrebe ameriškega notranjega položaja? Manifestacija ameriške sile in odločnosti, da obrani svoje pozicije na tem področju? Preventivna grožnja Kitajski, dokler le-ta še nima atomske bombe? Spekuliranje s stanjem odnosov na relaciji Moskva—Peking in računom, da bi SZ stala ob strani?

Kot je znano, sta verziji ZDA in kanojske vlade o preteklih dogodkih posamezno različni. DR Vietnam odreja vsako nedostojnost washingtonskim obtožbam. Prepustimo zato prihodnjim sestankom Varnostnega sveta preverjanje in ugotavljanje materialne resnice — kolikor jo bo sploh kdajkoli moč ugotoviti.

Dozdeva se nam, da so zdaj večja posamezno druga vprašanja, vprašanja, ki zadevajo načela mednarodnih odnosov, enakopravnosti vseh držav, velikih ali malih, bogatih ali revnih. Nešteto krat smo že poudarjali ob raznih priložnostih, da bi ogromni človeški, ekonomski in tehnični potencial svetovnih teles ne smel le temen zagotavlja kakršnihkoli privilegijev, marveč bi jim moral pomagati samo daleč večje odgovornosti. Incident v Tonkinskem zalivu in poznejše ameriške represalije na ozemlju DR Vietnamu pa govorijo po ignoriranju teh načel.

Odkod imajo ZDA pravico, da pomagajo svojim prijateljem v obrambi pred intervencijami — kot je poudaril Stensson v Varnostnem svetu — medtem ko DR Vietnam ne bi imel pravice pomagati Vietkongu v njegovem osvobodilnem boju, kar pa ne gre samo za »prjateljstvo, marveč za pripadnost iste narodnosti«?

Ali bi bila razlika med tema dvema »pomocema« v tem, da ZDA ščitijo režim, ki je trenutno na oblasti, medtem ko Hanoi podpira opozicijo? Čemu pa ne drugi strani zemeljske oble ZDA smejo podpirati kubanske emigrante proti havanskemu režimu? In čemu so bili v »srijskih državah udarh v centralni in Latinski Ameriki nešteto krat vidni sledovi washingtonskih pristov? Kakšno uveljavljanje dvojne morale je to?

ZDA se skrivajo za zatiranjem, da nastopajo povsod v svetu kot varuhi svobode sveta (pogosto nepošteno in neuspešno varuhi) pred komunistično diktaturo ter da je tako varstvo sedaj zlasti aktualno v jugovzhodni Aziji. Nekdo je že dal zelo umestno opozorilo Američane, da se z nemirosljubnimi sredstvi ne ščiti mir in da se z nedemokratskimi metodami demokracije ne more zavarovati.

In naposled še problem tako imenovanega zagotavljanja pravic na odprtem morju in svobodne plošbe v mednarodnih vodah. Znano je, da na mnogih dosedanjih mednarodnih konferencah o pomorskem pravu ni bilo mogoče dojeti soglasje o širini teritorialnih vod. Samo bežen pogled na zemljepisno karto Tonkinskega zaliva že pokaže, da pomeni patriliranje ameriških vojaških ladij po teh vodah provociranje DR Vietnamu in LR Kitajske. Pri-peljati tja nekoliko rušilcev in letalonosilci ne more biti karakterizirano drugače kot izvajanje. Trditve, da vietnamske pomorske sile ogrožajo ladje sedme flote, bi spravila v smeh še takšnega navdušca. DR Vietnam ima 16 torpednih čolnov, 30 topovnjač in 6 lovcev podmornic, sedma flota ima na tisoče letal, 125 vojaških ladij, 4 letalonosilce in skoraj četr milijona mož.

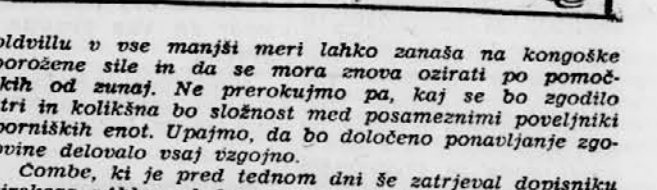
Res prepričljiva ilustracija Johnsonove izjave ob srečanju z T. Tantom: »Čuj vsega, kar store ZDA, je prepričitev vojne in prepričitev drugim, da bi vojno izuzili.«

Razbite iluzije

Razvoj položaja v Kongu govori o tem, da igranje na Combeyjevo karto le ni bilo tako zanesljivo, kot so mislili tisti, ki so mu sugerirali, naj se vrne v Leopoldville, voboroženo z notranjo parolami o enotnosti in spravi vseh kongoskih političnih struk. Ne zadostuje nekoga omeniti za tonovirjen venciem »prezkušene«, spretnega in modrega državnik, da bi ta oseba to tudi postala. Fanfare, ki so oznanjale njegovo vrnitev, so kaj hitro preglasile vse intenzivnejše zvoki uporniškega pušk. Samo nekoliko dni po tem, ko je Combey položil puško. Samo nekdanji spomenik v Stanleyville, je to mesto prešlo v roke upornikov. Pred spomenikom stoji sedaj Gaston Sumali in oznanja, da je on osebnost, ki bo dokončala Lumumbino poslanstvo.

Prepustimo prihodnosti, naj pokaže, kdo bo resnični idejni naslednik Lumumbe. Naplinitveni — in neuresničeni — obljubi je bilo v zadnjih štirih letih v Kongu še več kot preteklo. Držimo se raje otipljivih dejstev. Tako dejstvo je, da je upor širil v skoraj vseh kongoskih pokrajinah in da je v rokah teh sil že ena šestina celega ozemlja. Dejstvo je, da uporniki nastopajo tokrat bolj organizirano, dejstvo je, da svet nacionalne osvoboditve v sosednjem Brazavilu v dolgem letu meri opravlja vlogo inspiratorja tega upora. Dejstvo je, da se režim v Leopoldville v vse manjši meri lahko zanaša na kongoske oborožene sile in da se mora znova ozirati po pomoči od zunaj. Ne prerokujemo pa, kaj se bo zgodilo jutri in kolikšno so možnost med posameznimi poveljniki uporniške enote Ujapmo, da bo določeno ponavljanje zgodovine delovalo vsaj uspešno.

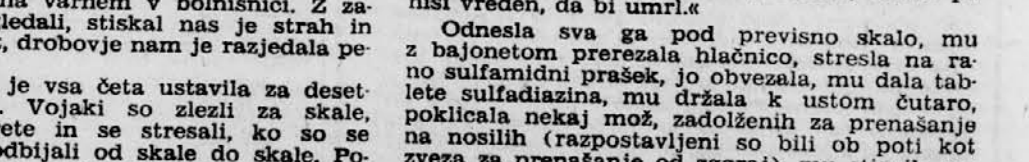
Combey, ki je pred tednom dni še zatiral dopisnik kairskega »Alhar el Jom«, da je objekt mržnje imperializma, ki kujejo zaroto, da bi ga vrgl v oblasti ter celo ubili, ki je »voborožena ZDA, da ne marajo politikov, ki se ne pokore njihovi umu, ki je vzporedno s približevanjem uporniških čet Leopoldvilleu hitro pozabil na te izjave ter se spustil v pospešena pogajanja z Belgijo in ZDA o zagotavljanju vojaške pomoči tako v opremlitvi in ljudih. Belgijski veleposlanik v Kongu in še tamkajšnje belgijske vojaške misije sta v naglici odstopavala v Bruselj. Tam sta ju belgijski zunanji in obrambni ministri sprejela brez odlašanja. Iz Washingtona pa je prihitel Johnsonov osebni odposlanec Harriman, da bi se pridružil razgovorom o zahodni reševalni akciji. V Kongu se medtem vračajo bivši Combeyjevi nametniki, ki so služili v katanski vojski in ki se bodo sedaj vključili v kongoske vladne enote. Če so bila nesoglasja med zainteresiranimi zahodnimi silami, jih je nevarnost, da izgube Kongu, znova zdelila. Ničesar namreč ne pozablja, da je Kongu srce Afrike in da bi se zmaga nacionalnih sil hudo odrazila na vsem afriškem kontinentu.

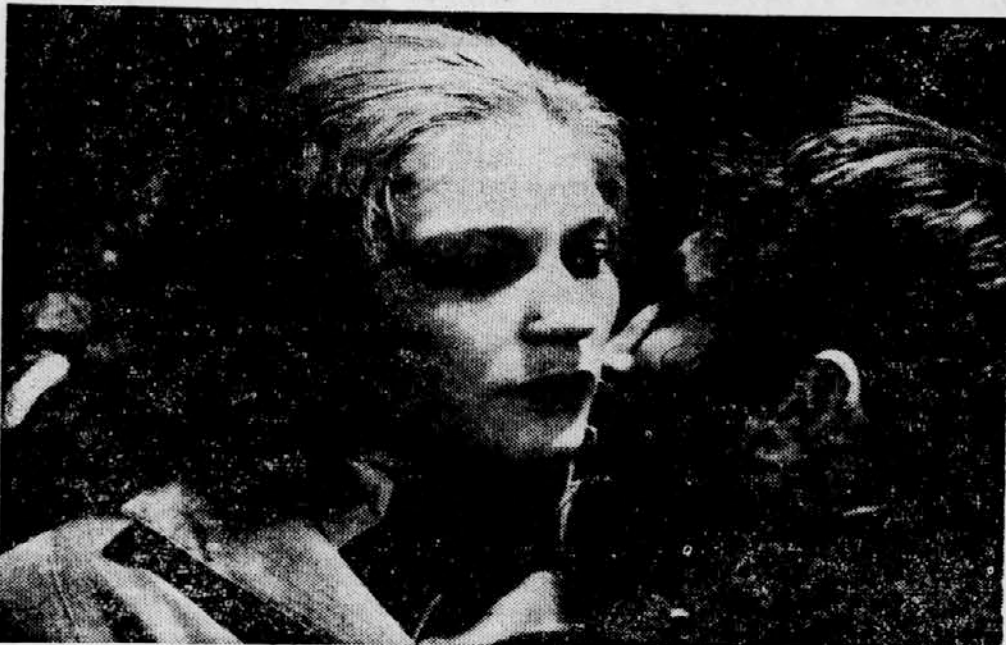
VIDA HREŠČAK

Zamujena priložnost

OD NASEGA POROČEVALCA

Film

PRAVA FILMSKA IDILA — Četniški klavec Maksim in lepa partizanka, oba iz festivalskega filma »Človek iz hrastovega gozda«.

Ne popuščati šovinizmu

Na rob enajstega pulskega festivala

(iz beogradskega »Rada«)

Pripadim tistim, ki menijo, da je film »Človek iz hrastovega gozda« poskus rehabilitacije četništva, prizadevanje, da se le-to vsaj opeša, da se pokaže simpatičnejše, bolj humano... Enako nepomembno je (oziroma pomembno), ali je ta poskus Mice Popovića in »Avala« storjen — zavestno. Ugotavljanje tega dejstva ne bi ne ublažilo ne okrepilo strupa, ki so ga s tem filmom preko XI. filmskega festivala namenili občinstvu.

Film »Človek iz hrastovega gozda« v svoji splošni konceptu ni samo distancira, temveč izdaja klavstvo od četništva. Po njem klavstvo ni integralni del četništva. Ni delirano z vrha četniškega gibanja, iz njegove lenostne, iz njegove intelektualne čilote (Slobodan Jovanović in njegovi) — temveč: samoniklo, patološko-medicinski primer osamljenega revnega kmetiča! ki se po vsakem pokolu odčisti (razumejte morda ta »čudoviti argument«). Maksim, glavni junak filma, je občasni in negotovi eksekutor četniškega poveljstva. Kati on, Maksim, je medse svoje pravice...

A četniki, njihove vojvode in štabi — kaj je z njimi? Oni, ti nesrečni četniki, so po filmu mizerna, globoko provincialna, povsem kmečka organizacija, po kateri se smukajo partizanski kurirji in pristasi. In če ne bi vojvodstva antikomunizma stikulara nekdanja posest avtobusa, bi se četništvo po svojih lastnostih raztopilo v ljudstvo.

Linija izvajanja in odščevanja četniškega gibanja od klavstva je v filmu »Človek iz hrastovega gozda« zelo dosledno izpeljana. (Maksim dvomi o objektivnosti četniških spionov, pretepa jih in z njimi sploh slabo ravna, pušča partizanske pristase z morišča, ubije trgovca zaradi privatnih računov, čeravno je le-ta glavna četniška opora v mestu itd.). Zaradi moralnih in političnih potreb četniškega gibanja vojvoda »krene, da se treba klavca Maksima likvidirati. In četniki likvidirajo klavca Maksima.

S takim odščevanjem četniškega gibanja od klavstva je elementarno izdana resnica. Če pa se resnica enkrat izda, je seveda možno vse: vojvoda in klavec se zaljubljujeta v partizanske obveščevalke, jim dvorijo, se menijo z njimi za sestanke, brijejo se in pripravljajo nanje (humano in razumno; novo v pristopu k četniškemu kompleksu — mar ne?). Zdaj go temenim, ki ne poslušajo... Resnično, nič ni več nemogoče!

Klavstvo je v resnici organski del četništva. Z njim so kot z instrumentom boja računali od njegovega vrha do dna. To ni bila zgolj eksekucija nad »obdolženimi«, se pravi nad rodoljubi in njihovimi družinami. Noč je bil instrument groze in strahu; znak in simbol nacionalne in politične ekskluzivnosti veliko-srbske reakcije v času druge svetovne vojne.

Po projekciji filma »Človek iz hrastovega gozda« v areni se je že naslednjega dne začel v Pulj razgovor o tem, katera izdaja je bila manjša (oziroma večja) — srbska ali hrvaška, četniška ali ustaška! Ta pogovor ni nič novega. Samo odvilja od časa do časa.

So avtorji filma »Človek iz hrastovega gozda« v areni in tisti, ki so mu odprli pot v javnost, sploh pomislili na posledice, ki jih bo film izval? Kakšno zmedo in negotovost bo ustvaril? Kakšne strasti bo izval?

Tudi film »Vrtinec« v svoji tretji zgodbi na neresničen način obravnava četnike. Tu je družinska ljubezen »osnovala« za kompromis med četniki in partizani (kaj se pač more).

Brez vsakršnega ovinkarjenja je treba poudariti, da je bil s tema dvema filmoma storjen na XI. filmskem festivalu v Pulj oster šovinistični izpad.

Obstajajo razni direktorji za proizvodnjo filmov, umet-

niški svet, selekcijske komisije in žirija — obstaja torej cel sistem zascite naše družbe pred proizvodnjo slabih filmov. Kako je mogoče, da je letos ta jez popolnoma odpovedal? Kako je mogoče, da popolnoma grob falzifikat in strupena ideološka smer prodre in dobiča spričevalo XI. festivala za pohod v javnost?

Ze nekaj let od časa do časa prodro v javnost posamezne afere ali skandali, ki karakterizirajo položaj v posameznih filmskih hišah in okrog njih (dani, na primer, je bila to afera o podku-povanju). V to sredino in krog nje se je infiltriralo dosti čudnih ljudi: uspešnih animatorjev, karlistov, propagandistov, neskrupuloznih »vazavnikov«, raznih »predstavnikov« in podobnih. Intriga, polresnica, umetno ustvarjena atmosfera, izsiljevanje, podkupovanje — ogrožajo vsak resen proizvodni in umetniški trud, kompromitirajo človeške odnose in odnose med podjetji.

Film »Človek iz hrastovega gozda« in podobni se lahko pojavijo in prebijajo samo s pomočjo konformizma in intelektualne inferiornosti; v zmed in ob popluni razredni neobčutljivosti. Nisem plašljivec, ki meni, da bi ta film lahko bistvenje spodbudil na primer enotnost. Mišlim le, da pa kot naj tudi ne moremo več skrivati glave v pesku pred dejstvom, da imamo v zadnjih letih dovolj znakov nestrpnosti. Težave graditve socializma in odpor, na katerega ponekod nalete-

Naši spomeniki

ROMANSKA ROTUNDA — Ne, ta stavba ni nekje na vzhodu, pa čeprav ima okroglo streho in je na prvi pogled podobna mošeji. Res pa je, razen Turmšica in Domanjševca, najbolj na vzhodu slovenskega ozemlja, na prekmurskem Gorickem. To je znamenita ROMANSKA ROTUNDA V SELU pri Prosenjakovcih, tik ob madžarski meji. Znamenita je po svoji arhitekturi, pa tudi po stenskih slikarjih v notranjosti. Če bi podrl zvonik in vhodno lopo, pa tudi po stenskih slikarjih v prejšnjem stoletju, bi bil namesto tega spet postavili polkrožni oltarni prostor, bi bila prav takšna kot pred sedemsto leti, ko so jo vso pozidali iz opeke in njeno zunanjsko obliko obogatili z navpičnimi pasovi lizen ter z venčnimi zidci. Znotraj je obokana s kupolo, stene pa poživljajo prilčne vdolbine. Ze kmalu po nastanku so jo poslikali in se nekateri prizori te spodnje plasti stenskih slikarjih deloma še vidijo, večinoma pa so zakrite z ometom, na katerem so novejša freske iz 15. stoletja še tako sveže, kakor bi bil slikar komaj večeraj odložil copič in podrl odre. Ker je stavba primer takratnega načina zidanja in oblikovanja prostora, poleg tega pa hrani kar dve plasti srednjeveških stenskih slikarjih, je torej dokaz kulturnih prizadevanj takratnega časa in jo zato uvrščamo med naše vidnejše kulturne spomenike.

Srečanja v Karlovih Varih

Lastniki Kristalnega globusa

Ob slavnostnem zaključku XIV. mednarodnega filmskega festivala v Karlovih Varih je predsednik žirije prof. Brousil izročil najvišje priznanje, Kristalni globus, režiserju nagrajenega českoslovaškega filma »Obtožen« Janu Kadarju in Elmarju Klossu. Vendar je to priznanje, ki je simbolično nagradilo rast vse českoslovaške kinematografije in zlasti vsa ekipa filma »Obtožen«. Saj pri njem ni bila kolektivna je redja obeh nadarjenih so-ustvarjalcev, ki sta že lani v Moskvi dobila priznanje za skupni film »Smrt sinemu« je Engelchen, temveč je »Obtožen« sad zavzetega skupnega prizadevanja ekipe, ki se je v filmskem jeziku spopadla z nepravilnostmi družbene prakse in, kot je bilo obrazloženo na tiskovni konferenci »konfrontirala nasprotja med togimi predpisi in razumno, praktično potjo v socializmu«.

Osevimsi si najprej spomin na »Obtoženec« na zatožni klopi sedi direktor termoelektrarne Josef Kudrna, obdolžen zlorabe družbenih sredstev. Vendar ga od sobotnih bistveno razlikuje dejstvo, da od vseh petih milijonov, kolikor jih naštevajo obtožnica, ni porabil niti krone zase. Z izrednimi pooblastili, ki jih je — seveda zgolj ustno — dobil, da v težavnih pogojih in v izredno kratkem roku zgradi gosposkarsko zelo pomemben objekt, je doletel visoke stroške za izplačilo nadur in premij delavcem. To sproščeno finančno politiko pa so izrabili nekateri vodilni uslužbenici in strpali precejšen delež denarja v lastne žepke. Direktor Kudrna, nekdanji preprosti delavec, se je preveč posvečal praktičnim problemom graditve in zanemaril kontrolo administrativnega poslovanja. Ta malomarnost ga je kljub trdnemu subjektivnemu prepričanju o lastni nekrivdi postavila kot glavna obtožena pred suhi, birokratizirani protokol kazenskega zakonika. V njem ni paragrafov, ki bi upoštevali, da je termoelektrarna po zaslugi obtoženega zgrajena, so le paragrafi, ki ne usmiljeno povprašujejo po mehanizmu presežku petih milijonov. In med preprostimi pričami, ki s topio besedo zagovarjajo Kudrno, prevladuje komunista, ni tistega visokega funkcionarja, za katerega v retrospektivnem kadru izvem, da je direktorju zatrdil: »Tj zidaj, za paragrafe bomo skrbeli drugi.« Opravičil se je z nujno službeno zadržanostjo.

Nasprotje med skrajnim poštenjem, ki kipi iz vsake živčne, ihtive besede obtoženega, pa med hinavskim prizadevanjem soobtoženih, da kršne porajajo nasprotja med teorijo in prehlitavajočo prakso, zavzema se za uspešno individualno opredeljevanje, za čisto etiko ne le v odnosu med človekom in družbo, med človekom in obtožbo.

Na kako občutljivo področje in med kakšne neizčisljene odnose je stopila z »Obtoženim« filmska umetnost, predstavlja dovolj zgornjo poskus, ki so ga nar-

bi nanj zvalili vso krivdo in med brezosebno kazensko zakonika je preočito, da ne bi spravilo sodnikov v zagato. Direktorja obsojijo na minimalno kazno, ki jo je praktično že prestal v pre-

Filmska misel in praksa zakonodaje

Filmski proces proti direktorju Kudrni je postavljen v leto 1955. V CSSR so pozneje na področju gospodarskega sprejeli nove zakone in reorganizirali tudi sodstvo. In vendar je tema zgode sodobna, saj film ne načena je pravnega problema (čeprav sta milje sodne dvorane in razpoloženje med potekom procesa naravnost dokumentarno avtentična), temveč se upira sleherni nenadornosti in formalizmu, ka-

iskovalnem zaporu. Toda on kazni ne sprejme. Ne več zato, ker se ne bi čutil krivega, temveč zato, ker od krivca v njej se en kompromis, iz katerega se ne bi nihče nič naučil.

dili ob snemanju filma. Dve- ma so predložili gradivo za scenarij v obliki sodne dokumentacije in teoretično »uprizorile« proces. Prva porota je obtožena oprostila, druga ga je obsodila na sedem let zapor...

Karlovarski Kristalni globus si je torej pridobila ekipa zares pogumnih ustvarjalcev. Poleg režiserja je imel v njej odločujočo besedo scenarist Vladimir Va-

VLADO MÜLLER, gledališki igralec iz Nitre, se je uveljavil že v filmu »Smrt sinemu« Engelchen — z vlogo ruskega partizana Nikolaja. Tudi drugo filmsko vlogo sta mu zaupala ista režiserja, Jan Kadar in Elmar Kloss. Z »Obtoženim« se je Vlado Müller povzpela med najboljše igralce ne le českoslovaškega, temveč evropskega filma. Na sliki kot direktor Kudrna v filmu »Obtožen«.

lenta, ki je obenem s Kadarjem in Klossom filmsko priredil novelo Lenke Haskove; ni manj odločen ni bil za uspeh filma igralci zbor z gledališkim igralcem Vlado Müllerjem na čelu, s številnimi novimi filmskimi imeni, med katerimi je tudi ime poklicnega pravnika, sodnika dr. Jaroslava Blažeka. Toda igralška ekipa in realizacijski sistem filma »Obtožen« sta spet čisto posebno poglavje.

Na vrhu filmske popularnosti je čisto preprosto, iskreno zatrdil: »Nikoli ne bi zapustil gledališča; zame je najlepše, da lahko svoj lik gradim od začeta do konca in živim z njim tri ure. Zato mi je žal filmskih igralcev, ki te možnosti nimajo.«

On jo ima. Kot Othello in kot kreator drugih velikih vlog. Ali ve, da je zgodovina spleta med českoslovaškim in slovenskim gledališčem velika ves? Da so Čankarjev »Narodov blagor« prej igrali v Pragi kot v Ljubljani? Ljubno živno je prikimal. Bi nam zato morda priporočil v zameno kakšno dobro delo českoslovaških avtorjev, sodobno delo, seveda?

»Blažek je bil edini, ki je med igralci vnaprej izdobra spoznal« smenljivo knjigo, je povedal Elmar Kloss. »Ostali so samo približno poznali vsebino, njihove tekste pa smo jim dali v roke šele pol ure pred snemanjem. Zakaj? Doseči smo hoteli pristno združeno in zbežnost ljudi, ki stojijo pred sodnim zborom. Dr. Blažku smo zato dovolili, da kot pravni strokovnjak spreminja vrstni red v smelnih knjigi zapisanih vprašanj, da jih formulira drugače s svojo bogato praktično izkušnjo, skratka, da postavlja igralce pred nenehno vrsto presenečenj, ki zahtevajo improvizacijo. Tem improvizirane kadre smo smenili po televizjskem zgledu z dvema kamerama in šele na montažni mizi odbrali posneto gradivo.«

Da je to nenavadno, težko delo, sem pripomnila. »Seveda je; mnogo težje nam je bilo smeniti tako kot pa po klasičnem sistemu. Vendar se je izplačalo. Brez pripravljenosti igralcev na takšno neprijetno garanje, brez njihovega idealizma, resnične zavzetosti za uspeh in za takšno podobo filma, kakršno smo želeli, pa ne bi veliko dosegli.«

Obtoženi in njegov zagovornik

Zaradi ted besed režiserja Klossa sem poskušala se dva člana ekipe »Obtoženega«. Prvi je bil Vlado Müller, si-cer nenagajani, a vendar najboljši igralec letošnjega festivala. Mlad, presenetljivo mlad in miren, če ga pri-merjamo z njegovo vlogo živčnega, postarševga Kudrne, je podoben igralcu, ki član gledališča v Nitri. Vabijo ga

zadevanja po avtentičnosti in razbijanju igralških šablon v »Obtoženem«. Kot debutant je bil lahko zares tako pristno izbežan in neroden, pa tako iskreno prizadeven, kot je bilo treba ne le za film »Obtožen«, temveč tudi za eno najboljših festivalskih stranskih vlog.

Kdaj bo ta režijski debut? »Že jesni, v omnibusu šestih diplomantov režije. Posnel bom filmsko zgodbo po noveli Bohumila Hrabala, Čapkovskega naslednika v naj-bojšem pomenu.«

Malo preveč radovedno sem gledala nasitje v obliki lire na njegovi vojaški uniformi, zato se je posmejal: »Gledate uniformo? Ali pri vas ni navada, da mladi fantje odplačajo dolg domovini z vojaško službo? Drugače res ne bi vedel povedati, zakaj jo nosim. Taki znak je pa znak Armadnega filma. In verjemite, če bi se moral kdaj boriti, bi se hotel samo v tem znamenju.«

Saj se bo. Že jeseni s svojo prvo režijo. Da bi le bil prav tako borben, kot so njegovi komadja starejši tovarši. Nemeč, Jirif in Vera Chytilova s svojimi primi filmi »Demanti noč«, »Krika in »O nemem drugem«. Drugemu filmu je namreč s priznanjem prislunili letošnji Cannes, za prvega pa sem prepričana, da bo presenečenje letošnjih Benetk.

STANKA GODNJC

Zanimiva pot k avtentičnosti

Glavno in z redkimi izjemami edino prizorišče filma »Obtožen« je sodna dvorana in film je tako verna upodobitev kazenskega procesa, da briše meje med igranim in dokumentarnim žanrom. Pa vendar je vsa ta avtentična sodna dvorana samo nenavada, nadobno in premisljeno zgrajeno okvir za idejno vprašanje in ključne filmske zgodbe, ki je toliko bolj prepričljiva, kolikor manj je v njej sledu po igranem filmu. Za ustvaritev te prepričljive staj si režiserja izbrala malce nenavadno, a uspešno in iznajdljivo pot. Predvsem sta se tako kot naš Branko Bauer v filmu »Kaj oč v oč« izognila »vzdušnim« filmskim obrazom in sestavila ekipa iz gledaliških igralcev iz podediškega mesta ter iz amaterjev. Med slednjimi je prav posebej vloga pripadla igralcu predsednika sodišča, dr. Jaroslavu Blažeku.

»Blažek je bil edini, ki je med igralci vnaprej izdobra spoznal« smenljivo knjigo, je povedal Elmar Kloss. »Ostali so samo približno poznali vsebino, njihove tekste pa smo jim dali v roke šele pol ure pred snemanjem. Zakaj? Doseči smo hoteli pristno združeno in zbežnost ljudi, ki stojijo pred sodnim zborom. Dr. Blažku smo zato dovolili, da kot pravni strokovnjak spreminja vrstni red v smelnih knjigi zapisanih vprašanj, da jih formulira drugače s svojo bogato praktično izkušnjo, skratka, da postavlja igralce pred nenehno vrsto presenečenj, ki zahtevajo improvizacijo. Tem improvizirane kadre smo smenili po televizjskem zgledu z dvema kamerama in šele na montažni mizi odbrali posneto gradivo.«

Da je to nenavadno, težko delo, sem pripomnila. »Seveda je; mnogo težje nam je bilo smeniti tako kot pa po klasičnem sistemu. Vendar se je izplačalo. Brez pripravljenosti igralcev na takšno neprijetno garanje, brez njihovega idealizma, resnične zavzetosti za uspeh in za takšno podobo filma, kakršno smo želeli, pa ne bi veliko dosegli.«

lenta, ki je obenem s Kadarjem in Klossom filmsko priredil novelo Lenke Haskove; ni manj odločen ni bil za uspeh filma igralci zbor z gledališkim igralcem Vlado Müllerjem na čelu, s številnimi novimi filmskimi imeni, med katerimi je tudi ime poklicnega pravnika, sodnika dr. Jaroslava Blažeka. Toda igralška ekipa in realizacijski sistem filma »Obtožen« sta spet čisto posebno poglavje.

Na vrhu filmske popularnosti je čisto preprosto, iskreno zatrdil: »Nikoli ne bi zapustil gledališča; zame je najlepše, da lahko svoj lik gradim od začeta do konca in živim z njim tri ure. Zato mi je žal filmskih igralcev, ki te možnosti nimajo.«

On jo ima. Kot Othello in kot kreator drugih velikih vlog. Ali ve, da je zgodovina spleta med českoslovaškim in slovenskim gledališčem velika ves? Da so Čankarjev »Narodov blagor« prej igrali v Pragi kot v Ljubljani? Ljubno živno je prikimal. Bi nam zato morda priporočil v zameno kakšno dobro delo českoslovaških avtorjev, sodobno delo, seveda?

»Blažek je bil edini, ki je med igralci vnaprej izdobra spoznal« smenljivo knjigo, je povedal Elmar Kloss. »Ostali so samo približno poznali vsebino, njihove tekste pa smo jim dali v roke šele pol ure pred snemanjem. Zakaj? Doseči smo hoteli pristno združeno in zbežnost ljudi, ki stojijo pred sodnim zborom. Dr. Blažku smo zato dovolili, da kot pravni strokovnjak spreminja vrstni red v smelnih knjigi zapisanih vprašanj, da jih formulira drugače s svojo bogato praktično izkušnjo, skratka, da postavlja igralce pred nenehno vrsto presenečenj, ki zahtevajo improvizacijo. Tem improvizirane kadre smo smenili po televizjskem zgledu z dvema kamerama in šele na montažni mizi odbrali posneto gradivo.«

Obtoženi in njegov zagovornik

Zaradi ted besed režiserja Klossa sem poskušala se dva člana ekipe »Obtoženega«. Prvi je bil Vlado Müller, si-cer nenagajani, a vendar najboljši igralec letošnjega festivala. Mlad, presenetljivo mlad in miren, če ga pri-merjamo z njegovo vlogo živčnega, postarševga Kudrne, je podoben igralcu, ki član gledališča v Nitri. Vabijo ga

zadevanja po avtentičnosti in razbijanju igralških šablon v »Obtoženem«. Kot debutant je bil lahko zares tako pristno izbežan in neroden, pa tako iskreno prizadeven, kot je bilo treba ne le za film »Obtožen«, temveč tudi za eno najboljših festivalskih stranskih vlog.

Kdaj bo ta režijski debut? »Že jesni, v omnibusu šestih diplomantov režije. Posnel bom filmsko zgodbo po noveli Bohumila Hrabala, Čapkovskega naslednika v naj-bojšem pomenu.«

Malo preveč radovedno sem gledala nasitje v obliki lire na njegovi vojaški uniformi, zato se je posmejal: »Gledate uniformo? Ali pri vas ni navada, da mladi fantje odplačajo dolg domovini z vojaško službo? Drugače res ne bi vedel povedati, zakaj jo nosim. Taki znak je pa znak Armadnega filma. In verjemite, če bi se moral kdaj boriti, bi se hotel samo v tem znamenju.«

Saj se bo. Že jeseni s svojo prvo režijo. Da bi le bil prav tako borben, kot so njegovi komadja starejši tovarši. Nemeč, Jirif in Vera Chytilova s svojimi primi filmi »Demanti noč«, »Krika in »O nemem drugem«. Drugemu filmu je namreč s priznanjem prislunili letošnji Cannes, za prvega pa sem prepričana, da bo presenečenje letošnjih Benetk.

STANKA GODNJC

DESET ŽEBLJIC

Nedeljski pomenki s sodobniki — Morebitni ugovori zaželeni v istem okviru — Sprahuje DELO, danes NE odgovarja:

BORIS KOBE

Prejšnjo nedeljo smo napovedali, da bo v Zeblicah prihodnji odgovarjal prof. ing. arh. Boris Kobe. Tako smo tudi iskreno mislili, potem ko nam je sodelovanje obljubil. Hoteli smo ga vprašati, kako je z našo arhitekturo in zobom časa, kdaj ji je v korist in kdaj v škodo. In ali se ne bi dalo navsezadnje ljubljano arhitekonsko in urbanistično obravnavati kot celoto. In ali je barvna skala stare Ljubljane z njegove palete. In katere sodobne zgradbe bi lahko primerjali z egipčanskimi piramidami, grškimi templji, gotičnimi katedralami. In ali se še zanima za domači film in kako to, da ne. In ali bi bilo morda treba na univerzi kaj adaptirati in renovirati oziroma restavrirati. In katero področje zunanje politike ga najbolj privlači. In zakaj v počitnicah rašči zavije na Bled, namesto na slovensko obalo. Itd.

Toda vsa ta vprašanja so ostala brez odgovora. Potem ko je stvar dobro pre-mislil, je prof. ing. arh. Boris Kobe menil, da mu zdravstveno stanje ne dopušča sodelovanja v Zeblicah, zlasti se, ker se po njegovem Zeblicke iztekajo in ne bi hotel biti v njih nekako med zadnjimi. Hočeš-noče smo morali njegove razloge upoštevati. »Četnikovi smo in menili, da se je sprti-ko naloge, ki smo mu jo hoteli naprtili, počutil nemara takole (kot je pred leti sam narisal v ilustraciji Tavcarjeve Viso-ske kronike):

Cepprav v resnici ne vidimo nobenega raz-loga, da ne bi vsakdo, ki se poda na to plemenito torišče, videl sam sebe vsaj takole:

Sicer pa smo sklenili naprositi, da nam nekaj neznosti v zvezi s tem in se nekaj drugih ne-znank, ki so se obdržale v našem okolju, pomaga razvozlati matematik dr. France Križanič z ljubljanske univerze. Pravi, da nam bo prav rad ustregel.

Prihodnji odgovarja:

FRANCE KRIŽANIC

Zoper odvratno mondenost

Pred XXV. filmskim festivalom v Benetkah

Cez osemnajst dni, 27. av-gusta, se bo začel v Benetkah petindvajseti mednarodni festival umetniškega filma. Seveda jubilejni, a brez zuna-nje blisča. Organizatorji — med njimi predvsem tudi direktor Luigi Chiarini, ki je že lanski benški filmski manifestaciji vrnil nov, zares profesionalno intenziven be-čat — so sklenili, da bodo petindvajsetletno festivala podprali z najkvalitetnejšim izborom filmskih del, nastalih v zadnjem kinematograf-skem letu.

Lani je označevalo XXIV. benški filmski festival nekaj pomembnih dejstev. Eno med njih: najsi je šlo v prikazanih delih za goli natura-lizem ali trijumf stilizacije, za fotografografsko realistične filme ali pa za poetično melodično v romantično melanholični filmski pripovedi — nikler ni bilo mitakršnega zgolj estetičističnega formalnega manevriranja. Drugo: vse filmske zgodbe so se sešle z resničnostjo. Še tretje: be-ška aristokracija, če jo mo-strova napada, češ da so pri-kazani filmi premalo medna-rodni, da ne spodbujajo be-škega turizma itd. Seveda je bil mogoč navdušiti prvono-grajeni Rosijev film »Roke nad mestoma«, ostro usmerjen »oper socialna nasprotja« v sodobni italijanski družbi. Gotovo ni mogla soglašati s sklepom mednarodne organi-zacije filmske kritike, da na-gradi Berlangovo »Krvni-kas, ki je zelo naravnost oti-

tiral sodobno Španijo. Stvar-nost, izpovedana tako z ero-tičnega kot z moralno-politič-nega zornega kota, ni bila v nobenem filmu olepšana. Skratka: mimo vseh nasprot-jujocih osti so skušali organi-zatorji uveljaviti najvišja ustvarjalna stremjenja.

»Če tega lani nisem v ce-loti dosegli,« je pred dnevi izjavil direktor Luigi Chiarini, »bomo pa zato skušali le-tos. Nevzdržno bi bilo, da bi srebrni festivalski jubilej proslavili, kot si to nekateri predstavljajo, s spodobna-njem vsega, kar naj bi razka-zovalo festivalsko mondenost. V tem primeru bi bilo seveda najbolje, da bi postal direk-tor festivala dejansko vlar-tar hotela »Excelsior« in sprejemal zvezdnike ter zvez-de, prirejal bankete in podpi-soval izjave o privatnih škan-dalih... Festival se mora razlikovati od drugih vsako-letnih filmskih manifestacij že zato, ker je bil osnovan v okviru bienala likovne umet-nosti, s ciljem, da poudari smetniške vrednosti filma.«

Saj za turistično benško propagando res niso več po-trebni filmski karnevali. Re-ka tujecev prihaja na Marcov-trg, v gondole, si ogleduje Carpaciove umetnosti — in se pri tem sploh ne utegne-kaj več kot zelo površno za-nimati za enodnevne prihode in odhode filmskih igralcev z Lida.

Benški festival naj bi torej letos nazdravil najvišjim kul-turnim stremljenjem sedme

umetnosti: samo temu, daleč stran od zvezdnikiških peripe-tij. Vrhunski filmski pregled naj bi obrnil hrbet odvratni mondenosti.

Sicer pa bo tako, da bo nemara prikazanih v konku-renčnem programu vsega le štirinajst filmov. To se doslej še ni zgodilo. Seleksijska ko-misija je končuje z razborom; nepopustljivo strogo. Bo na sporedu Antonionijeva »Rde-ča puščava«, Bergmanov film »O teh ženskah naj se ne go-vorijo«, sovjetski »Hamlet«, angleško »Dekle z zelenimi oč-mi«, De Santisov, v Sovjetski zvezi posnet film »Italijani — pošteni ljudje?« Ali bo »Zakon po italijanskem« s Sophio Loren v glavni vlo-gi? Med francoskimi ustvar-jalci, ki računajo na letošnje benško platno, so Delannoy, Jessua, Cavalier in Villiers. Kdo bo izbran?

Za jugoslovanske kinematografijo je vsekakor razveselji-vo, da so v izboru za festival-ske projekcije tudi »Samorastniki«. Lani v Benetkah ni smo imeli nobenega filma. Ob dejstvu nika spet ne pozabi-mo na eno izmed benških festivalskih nazved: vsak dan, ko pride na festivalsko plat-no nov film, čeprav doma iz dežele, za mlado kinematografijo (zato morda le še intenzi-vneje), pričakujejo na Lidu filmsko ekipo. Tako ekipo z režiserjem in drugimi ustvar-jalci, ki potem zares lahko širše odgovarja na številna vprašanja kritikov in poro-čevalcev, zastavljena vsak dan.

30 let izkustni

LEPE USTNICE
PILVLAČNA ZENA
Z eno izmed 30 modernih nani
ROUGE BAISER
ROČICA IZDELUJE DANLIA

Tehniška šola za strojno stroko

V LJUBLJANI, ASKERČEVA 7-II

razpisuje prosta mesta za:

- 1. 10 UČITELJEV**
diplomiranih strojnih inženirjev
- 2. UČITELJA**
diplomirani inženir kemije ali profesor kemije
- 3. VEČ HONORARNIH UČITELJEV**
diplomiranih strojnih inženirjev
za predmete, ki se učijo po učnem načrtu šole

Kandidati za razpisana delovna mesta naj pošljejo pravilno kolkovane ponudbe z življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja upravi šole. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Razpis pod 1. in 2. velja do zasedbe delovnih mest. Zunanje sodelavce — honorarne učitelje pa vabimo, da se prijavijo na razpis najkasneje do 1. septembra 1964.

7639

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE — PTUJ

RAZPISUJE

ŠTIPENDIJO

za študij na Višji šoli za socialne delavce — oddelek za kadre socialnega zavarovanja v Ljubljani

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Ptuj

K ponudbi priložite:

kratek življenjepis in zadnje šolsko spričevalo.

Razpis študentske velja do 31. avgusta 1964. 7661

Komunalno podjetje »ŽALE«

LJUBLJANA, ŽALSKA 2

razpisuje prosto delovno mesto

GLAVNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji: končana srednja ekonomska šola z najmanj 3-letno prakso kot samostojni finančni knjigovodja v gospodarskih organizacijah.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Ponudbe pošljite upravi podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 7657

TRGOVSKO PODJETJE S TEKSTILOM NA DEBELO IN DROBNO**„VELETEKSTIL“**

Ljubljana, Masarykova 17

RAZPISUJE PRODAJO

DVEH POTNIŠKIH DOSTAVNIH AVTOMOBILOV

znamke »ŠKODA« — 1957

Licitacija bo v sredo, dne 12. avgusta 1964 ob 16. uri v prostorih podjetja, Ljubljana, Masarykova 17.

Ce prodaja s ponudniki iz socialističnega sektorja ne bo uspela, pridobijo pravico odkupa zasebniki. 7680

UPRAVNI ODBOR**STANOVANJSKEGA SKLADA OBČINE KAMNIK**

razpisuje po določilih Zakona o finansiranju gradnje stanovanj

Uradni list FLRJ št. 47-59 in 12-62 ter Pravil sklada

natečaj za prodajo stanovanj

NA ZAPRICAH V KAMNIKU

A. V 24-stanovanjskem bloku B4 naslednja stanovanja:

- 8 trosobnih s površino 63,77 kvadr. metrov po ceni din 6.634.700.—
- 8 dvosobnih s površino 52,88 kvadr. metrov po ceni din 5.501.700.—
- 8 enosobnih s površino 30,72 kvadr. metrov po ceni din 3.196.100.—

B. V stanovanjskem stolpiču S2 naslednja stanovanja:

- 1 dvosobno kletno s površino 49,59 kvadr. metrov po ceni din 4.253.900.—
- 2 dvosobni s površino 44,06 kvadr. metrov po ceni din 4.784.000.—
- 14 dvosobnih s površino 49,77 kvadr. metrov po ceni din 5.404.000.—

Navedene cene so fiksne in se spremenijo lahko samo v primeru spremembe zakonitih predpisov, oziroma podražitev na področju gradbeništva.

Stanovanja bodo vseljiva predvidoma do meseca septembra 1965 leta.

NOTRANJA UREDITEV STANOVANJ:

Ogrevanje z ločenimi pečmi.

Kuhinja je opremljena z visečimi in stojčimi elementi tipa SVEA, pomivalnim koritom, električnim štedilnikom in štedilnikom na trdo gorivo.

V enosobnem stanovanju ni štedilnika na trdo gorivo in opreme SVEA. Kopalnica je opremljena razen v enosobnem stanovanju z veliko kadjo, fajnčim umivalnikom, WC in 30 lit. električnim bojlerjem, v enosobnem stanovanju pa je opremljena s sedežno kopalno kadjo.

V kuhinji je položen TERMOPLAST pod, v predsobi in sobah pa bukov parket II. vrste.

V bloku ima vsako stanovanje prostor za ozemnico in drvarnico, v stolpiču pa prostor za drvarnico.

Skupni uporabi je namenjena pralnica, prostor za sušenje perila in kolesarnica.

PRODAJNI POGOJI:

Za fizične osebe najmanj 50 odst. lastne udeležbe, plačljiva do 30. 10. 1964, ostali del se odobri kot posojilo za dobo največ 30 let po 1 odst. obrestni meri.

Za pravne osebe, ki kupujejo stanovanja za prosvetne delavce, ljudsko milico, uslužbenke občinske uprave in nezaposlene člane Zveze borcev najmanj 30 odst. lastne udeležbe, plačljiva do 30. 10. 1964, ostali del se odobri kot posojilo za dobo največ 30 let po 1 odst. obrestni meri.

Za vse ostale pravne osebe najmanj 50 odst. lastne udeležbe, plačljiva do 30. 10. 1964, ostali del se odobri kot posojilo za dobo največ 20 let, po 2 odst. obrestni meri.

Legat prodanih stanovanj se bo določila z žrebom.

Prednost pri natečaju imajo:

- ponudniki, ki ponudijo večji delež od lastne udeležbe
- ki ponudijo krajši odplačilni rok
- ki ponudijo večjo obrestno mero

V ponudbi za nakup stanovanja je treba navesti:

- ime in priimek za fizične osebe, oz. ustrezne podatke za pravne osebe, ter naslov ponudnika,
- označbo stanovanja, blok, oz. stolpič in ceno,
- plačilne pogoje.

Ponudbe je treba poslati na naslov:

STANOVANJSKI SKLAD OBČINE KAMNIK, K A M N I K Maistrova ul. 7

Ovojnica naj bo zapečatena z oznako »III. natečaj za prodajo stanovanj«.

Ponudbe pošljite do 15. 9. 1964.

O izidu natečaja bodo ponudniki pisмено obveščeni.

Upravni odbor Stanovanjskega sklada Občine Kamnik

DOM ŠOLE ZA OTROŠKE SESTRE

Ljubljana, Lončarska steza 2

razpisuje

- mesto **VZGOJITELJICE** v dijaškem domu
pogoji: višja šola za medicinske sestre, veselje do pedagoškega dela
- mesto **EKONOMKA** v dijaškem domu
pogoji: srednješolska izobrazba, najmanj 5 let ustrezne prakse

Stanovanji nista zagotovljeni.

Osebnih dohodkov so določeni po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe naj interesi predložijo v upravi doma. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 7644

GOSTINSKA ŠOLA LJUBLJANA

SPREJME

ZA IZOBRAŽEVANJE V POKLICIH

KUHAR IN NATAKAR

še nekaj učencev, ki so končali 8. razred osnovne šole.

Podrobne informacije daje uprava Šolskega centra za trgovino in gostinstvo, Ljubljana, Poljanska 28-a, telefon 36-205. 7645

Trgovsko podjetje**„VOLAN“**

LJUBLJANA, KERSNIKOVA 6

Telefon 31-734, teleks 03-144

OBVEŠČAMO VAS, da lahko pri nas takoj kupite s takojšnjim plačilom

osebni avtomobil »VOLGA«, tip M-21,
LIMUZINA, PROIZVODNJA SSSR, MOC MOTORJA 35 KS, 5 SEDEŽEV, Z VGRAJENIM RADIOAPARATOM. 7654

ISTANOVA sprejme**priučenega****STRUJARJA in****KLJUČAVNIČARJA**

Nastop službe po dogovoru. Ponudbe pod »NUJNO«. 7658

Kaj najbolj prija....**treningu?**

PODRAVKA JUHE

yugoslavia export

JUGOSLOVANSKI POLMESEČNI ČASOPIS ZA MEDNARODNO GOSPODARSKO SODELOVANJE V ANGLESKEM IN FRANCO-SKEM JEZIKU

V izdaji Zavoda za gospodarsko propagando v inozemstvu Zvezne gospodarske zbornice

1. septembra 1964

BODO ZDRUŽENE DEJAVNOSTI DOSEDANJH LISTOV IN ČASOPISOV »COMMERCIAL NEWS«, »LES NOUVELLES COMMERCIALES«, »COMMERCIAL INFORMATION«, »LES INFORMATIONS COMMERCIALES« IN »YUGOSLAVIA EXPORT« NA PODROČJU INFORMIRANJA INOZEMSTVA O GOSPODARSKIH IN OSTALIH POMEMBNIH DOGODKIH PRI NAS.

CLANKE O VLOGI JUGOSLAVIJE V AKTUALNIH GOSPODARSKO-POLITIČNIH DOGODKIH V SVETU, DEJAVNOSTI NASIH PODJETIJ NA MEDNARODNEM TRŽIŠČU IN CLANKE O EKONOMSKEM SODELOVANJU Z INOZEMSTVOM, RAZVOJU NAŠEGA GOSPODARSTVA, POSAMEZNIH GOSPODARSTV PANOGAH IN PODROČJIH, DOMAČIH SEJEMSKIH PRIREDITVAH IN SODELOVANJU NASIH PODJETIJ NA MEDNARODNIH SEJMIH V INOZEMSTVU, TURIZMU ITD.

NOVA IZDAJA BO VSEBOVALA

Izdaje YUGOSLAVIA EXPORT pošiljajo v 102 državi

Letno predplačilo znaša 120.000 dinarjev z določenimi pravicami predplačnikov, za inozemstvo 25 US dolarjev. Tekoči račun Zavoda za gospodarsko propagando v inozemstvu za našo državo 101-28-603-2, za inozemstvo pa 101-28-602-2.

Naslov:
ZAVOD ZA PRIVREDNO PROPAGANDU
U INOZEMSTVU, BEOGRAD,
KNEZ MIHAJLOVA 10,
TELEFON 624-666, V ZAGREBU
»YUGOSLAVIA EXPORT«,
OPATIČKA, TELEFON 38-562

7232

Svet Ljudske**tehnike Slovenije**

razpisuje prosto delovno mesto za:

— ADMINISTRATIVNO MOČ

Pogoji: administrativna šola, dobro obvladanje strojepisja in administracije.

Nastop službe 1. septembra, osebni dohodki po pravilniku. Stanovanja niso zagotovljena.

Ponudbe pošljite na naš naslov Ljubljana, Lepi pot 6, kjer lahko dobite tudi podrobnejše informacije. 7651

Korespondentko

z znanjem nemščine in vsaj deloma angleščine

sprejme:

COMMERCE,

zast. inoz. tvrdk

Ljubljana, Titova 3. 7647

Solski odbor**Osnovne šole**

Marjana Nemca

v Radečah

razpisuje mesto

— UČITELJA ali**PROFESORJA**

za telesno vzgojo

Pogoj je najmanj diploma srednje šole za telesno vzgojo in po možnosti nekaj let prakse. Prednost pri sprejemu imajo diplomanti VPS ali Visoke šole za telesno vzgojo.

Nastop službe s 1. 9. 1964. Prejemki po tožadnem pravilniku tuk. šole.

Solski odbor 7634

Osnovna šola**Komenda — Moste,**

pošta Komenda

razpisuje prosta delovna mesta za:

predmetnega učitelja

ali profesorja za biologijo — kemijo

predmetnega učitelja

ali profesorja za angleščino

predmetnega učitelja

ali profesorja za telesno vzgojo

Samska stanovanja so prikrbljena. Osebnih prejemkov po pravilniku šole.

Nastop službe 1. sept. 1964. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 7638

Kmetijska zadruga**Litija**

sprejme v redno delovno razmerje

— VEČ DELAVCEV**ZIVINOREJCEV**

(delo pri živini, molža)

Nastop službe takoj. Stanovanje prikrbljeno. Osebnih prejemki po dogovoru. 7664

Komisija za sklepanje

in odpovedovanje delovnih razmerij

»OPP KAMIN« —

Ljubljana, Mala vas 50

razpisuje prosta delovna mesta za:

— več NK delavcev

za montažo

— več KV pečarjev

za Ljubljano in teren

Službo lahko nastopite takoj ali po dogovoru. Stanovanj nimamo. 7672

Komisija za sklepanje in odpovedovanje

delovnih razmerij pri industrijskem podjetju

»VEDROG — VELEDROGERIJA« —

LJUBLJANA, NAZORJEVA 7

razpisuje naslednja delovna mesta:

V KOMERCIJALI:**1. REFERENTA ZA NABAVO****2. REFERENTA ZA PRODAJO****3. REFERENTA ZA NABAVO EMBLAŽE**

V KNJIGOVODSTVU:

4. REFERENTA ZA OBRAČUN DAVKA

IN IZTERJAVO DOLŽNIKOV

V SKLADIŠČU NA LAVRICI:

5. DELAVCA

Pogoji za zasedbo: pod 1. višja ali srednja strok. izobrazba s prakso in manj nemškega jezika; pod 2. in 3. srednja strok. izobrazba s prakso; pod 4. srednja strok. izobrazba — lahko začetnik; pod 5. nekvalificiran delavec.

Pismene ponudbe s navedbo dosedanjih zaposlitev pošljite gornjemu naslovu do 15. t. m. 7670

Elektrogospodarski šolski center**„BRANKO BRELIH“**

Nova Gorica

razpisuje delovna mesta za:

- **PROFESORJA za telesno vzgojo**
- **DVA PROFESORJA za matematiko**
- **PREDAVATELJA za risanje in strojne elemente**
(pogoj: VSPS ali VTS)
- **PREDAVATELJA za tehnologijo obdelave**
(pogoj: VSPS ali VTS)
- **PREDAVATELJA za strojne elemente in mehaniko**
(pogoj: VSPS ali VTS)
- **PREDAVATELJA za tehnologijo materiala**
(pogoj: VSPS ali VTS)
- **UČITELJA praktičnega pouka**
(pogoj: VK ali KV orodjar)

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Prijave pošljite tajništvo Elektrogospodarskega šolskega centra »BRANKO BRELIH« — Nova Gorica — Cankarjeva ulica št. 5. 7641

Večje obrtno podjetje v Ljubljani

razpisuje mesto

RACUNOVODJE

Zaželena je najmanj srednješolska izobrazba ter brezpogojno vsaj petletna praksa v svojstvu računovodje. Nudimo samsko stanovanje, ostali pogoji ugodni.

Nastop službe lahko takoj ali po dogovoru. Ponudbe pošljite pod oznako »Dobro računovodja«. 7662

Avto-moto društvo**Postojna**

sprejme v delovno razmerje

— AVTOMEHANIKA**in AVTOKLEPARJA**

Plača po dogovoru.

Društvo ima tudi **VEČ REZERVNIH DELOV** za OPEL Blitz 3t.

Ogled vsak dan od 8.—12. ure.

AMD Postojna 7669

KOLINSKA**TOVARNA HRANIL —**

Ljubljana, Smartinska c. 30

sprejme:

— VEČ**nekvalificiranih****DELAVCEV — moški**

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe splošnemu sektorju podjetja ali pa se osebno zgledajo prav tam. Podjetje posluje s skrajšanim 42-urnim delovnim tednikom. 7667

PODJETJE za OBNOVO PROG

LJUBLJANA, MEDVEDOVA 2

razpisuje naslednji delovni mesti:

— SOCIALNEGA DELAVCA**— KADROVIKA**

POGOJ: dokončana višja šola ali večletna praksa pri podobnem delu. Dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Ponudbe z opisom dosedanjih del pošljite kadrovsko-socialni službi. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 7648

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža in očka

Franca Trojarja

se pristočno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na njegovi poslednji poti, mu poklonili toliko vencev in cvetja in nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. — Iskreno se zahvaljujemo vsemu zdravstvenemu in strežnemu osebju, posebno dr. Zelnikovi in dr. Erjavcu, ki so se trudili s pokojnikom. Posebna hvala tudi krajevni skupnosti in vsem organizacijam terena »Stadion«, ki so našemu očku pripravili tako lep pogreb. Lepa hvala tudi kolektivu bolnice Postojna za poklonjeno cvetje in udeležbo pri pogrebu, upravi ZTP, športnemu društvu Ljubljana, še posebej kegljačem Ljubljane. Iskrena hvala govornikom za tople besede ob krsti in poslovljene besede ob odprtem grobu, in godbi Ljudske milice. — Prav posebno zahvalo prijateljem Lukežiču, tovaršu Zdešarju in ing. Šubicu za vso pomoč, ki so nam jo nudili med njegovo boleznijo. Vsem in vsakomur posebej naša prisrčna hvala.

ZALUJOČA DRUŽINA TROJAR.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moža, očeta, dedka, brata in strica

Franca Pišota

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko cvetja in vence ter nam izrekli pismeno in ustno sožalje.

PISOTOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega ateta

JOŽETA RAZBORŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko cvetja in vence, z nami sočustvovali ter nam izrazili sožalje.

Posebno zahvalo smo dolžni trgovskemu podjetju »Prvi junaki Trbovlje«, zlasti vsem njegovim sodelavcem Velebičevim, ter tov. Korimski za vso pomoč in tople poslovljene besede, ob odprtem grobu. Hvala zdravnikom, strežnemu osebju bolnice, ki so mu lajšali trpljenje v zadnjih urah njegovega življenja.

Se enkrat hvala vsem, ki so nam usodno ali pismeno izrazili sožalje in stali ob strani v najbolj žalostnih trenutkih.

Zalujoči hčerki: Gelica in Dragica.

Trbovlje, 7. avgusta 1964.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi, boleči izgubi drage žene in mame

AMALIJE KORBUN

roj. VODICAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, poklonili številne vence, z nami sočustvovali ter nam pismeno ali ustno izrazili sožalje.

Zahvaljujemo se zdravnikom in sosedam Inštituta Golnik, ki so ji lajšali trpljenje v zadnjih urah njenega življenja.

Posebno zahvalo smo dolžni organizacijam, kolektivu Občinskega sodišča na Jesenicah in kolektivu gostinskega podjetja »Vino Koper«, sindikatu podružnic PTT Ljubljana I in pevskemu zboru kulturno-prosvetnega društva »Pošta« za ganljive žalostinke ob zadnjem slovesu.

Zahvaljujemo se č. duhovščini za posredovane spremitve.

Prisrčna hvala dobrim vačanom za ljubeznivo pomoč.

Zalujoči mož Rupert, hčerka Olga z družino in sin Roman z soročensko Renato.

Umrla je moja draga teta

IDA PAPLER

upok. učit. v Borovnici

Pogreb bo v nedeljo, 9. 8. 1964, ob 15.30 uri v Borovnici.

Zalujoča družina Jože Groselj z družino in Marija Chadek.

Borovnica, Brezovica pri Kropi, 7. avgusta 1964.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Koper

razpisuje

1 Štipendijo na pravni fakulteti v Ljubljani prednost imajo študentje, ki so končali prvo stopnjo te fakultete

2 Štipendijo na Višji šoli za socialne delavce v Ljubljani — oddelek za socialno zavarovanje

Prosilci naj vložijo prošnje do 20. avgusta 1964 pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Koper. Prošnji mora biti priložen življenjepis, potrdilo o opravljenih izpitih oziroma prepis zadnjega šolskega spričevala. Potrdilo o vpisu v šolo bo moral prosilec predložiti naknadno.

7649

Šola za otroške sestre Ljubljana, Lončarska steza 2

razpisuje

— mesto UČITELJA za slovenski jezik

Prednost ima profesor, ki bi poučeval tudi nemški ali angleški jezik

— mesto STROKOVNE UČITELJICE

višje medicinske sestre za pouk nege bolnika

Stanovanj nista zagotovljeni.

Osebnih dohodkov so določeni po pravilniku o delitvi osebnega dohodka.

Pismene ponudbe naj interesi predložijo v ravnanstvu šole.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

7643

„VARNOST“

PODJETJE ZA ČUVANJE DRUŽBENEGA PREMOGENJA

Ljubljana, Kolezijska 23

razpisuje prosta delovna mesta za

1. ŠEFA KADROVSKO-SOCIALNE SLUŽBE

2. VEČ ČUVAJEV — VRATARJEV

Pogoji pod 1. pravna fakulteta ali ustrežna višja šola s daljšo prakso na enakih ali podobnih delovnih mestih; pod 2. osnovna šola.

Kandidati naj se zglase v upravi podjetja. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

7642

SOLSKI ODBOR

OSNOVNE ŠOLE ČRNOMELJ

razpisuje delovna mesta za:

— 2 UČITELJA za razredni pouk

— UČITELJA za slovenski jezik, PRU ali P

— UČITELJA za zemljepis, PRU ali P

— UČITELJA za matematiko in fiziko, PRU ali P

— UČITELJA za likovni pouk, PRU ali P

— UČITELJICO za gospodinjstvo, PRU

Osebnih prejemkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Samska stanovanja so zagotovljena.

7656

Po dolgi in mučni bolezni nas je v 76. letu starosti zapustil naš dobi mož, oče in dedek

Franjo Likar

strokovni učitelj v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo 10. avgusta 1964 ob 17. uri na mestnem pokopališču v Celju.

Prosimo tihoga sožalja!

Zalujoči: žena Jelena, sinova dr. Dušan in dr. Ivo, hčerki Marica in Vida, snahi, zeta, vnuk in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Celje, 9. avgusta 1964

Po dolgi in mučni bolezni je preminila naša dobra in vestna raznašalka

Anica Laneger

Pogreb bo v nedeljo, dne 9. avgusta 1964, ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju.

Ohranili jo bomo v dobrem spominu!

KOLEKTIV PODRUŽNICE »DELA« — CELJE

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljubljene žene, sestre, tete in svakinje

Mihale Skofic

roj. PROSEN

se pristočno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti in ji poklonili lepe vence in nam pa izrekli ustno in pismeno sožalje. Posebna zahvala za poklonjeno cvetje terenu Stari Vodnat, kolektivu tovarne »Zrnaje« in materialnemu biroju Litostroja.

Zalujoči:

mož Anton in družine Prosen, Polič in Pip

VOJVODJANSKA AGENCIJA

v Novem Sadu

potrebuje takoj

— poslovne prostore

v ožjem središču

Ljubljane

velikost 60 do 80 kvadratnih metrov s pritliklinami

Pogoji: da se lahko montira telefon. Ponudbe pošljite pismeno v Novi Sad,

Dunavska 13 ali sporočite po telefonu 52950. 7630

Solski odbor

osnovne šole heroja

Staneta Kosca —

Smartno pod Smarno

goro

razpisuje mesti

— SLAVISTA

PU ali P

— UČITELJA telesne

vzgoje (ženska)

PU ali P — in mesto

— KURJAČA — HIŠNIKA

Osebnih dohodkov po pravilniku šole.

7601

Javni nagradni razpis

TRIGLAVFILM,

podjetje za snemanje filmov v Ljubljani, Smeletova 13

razpisuje NAGRADNI NATEČAJ za snemanje za celovečerni umetniški film, in sicer:

I. Scenarij za igrani film s sodobno aktualno temo s področja našega družbenega življenja

II. Scenarij za igrani film s prosto izbrano temo

III. Scenarij za igrani film po književnem delu I. Tavčarja »VISOKA KRONIKA«

Nagrade za vsako od navedenih treh skupin so:

I. nagrada 800.000 din

II. nagrada 500.000 din

III. nagrada 300.000 din

Scenarij mora obsegati najmanj 80 tipkanih strani. Scenarije pošljite s šifrirano oznako na Triglavfilm do 1. decembra 1964 v 3 izvodih. Ime in naslov avtorja naj bo priložen v zapечатeni kuverti, na kateri je napisana šifra scenarija.

Scenarije bo ocenjevala posebna komisija, ki jo imenuje podjetje. Podjetje Triglavfilm ima predpravo na odkup scenarijev, ki bodo poslani na ta razpis, po običajnih pogojih. Podrobnosti v zvezi s tem razpisom dobite v tajništvu Triglavfilma.

7665

ZUNANJETRGOVINSKO PODJETJE V LJUBLJANI

razpisuje prosto delovno mesto

SAMOSTOJNEGA REFERENTA

za uvoz, z zunanjetrgovinsko soglasnostjo, z obveznim znanjem najmanj enega tujega jezika

Dohodki po pravilniku o delitvi OD podjetja oziroma po dogovoru.

Interesenti naj svoje ponudbe pošljejo v oglasni oddelček »Dela« pod oznako »AF-100 Ljubljana«.

7652

„AVTO“ — KOČEVJE

potrebuje:

60 VOZNIKOV MOTORNH VOZIL C E kategorije

za delo na težkih vozilih s prikloniki v tuzemskem in mednarodnem prometu

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe komisiji za delovna razmerja »AVTO« Kočevje. Informacije po telefonu 86-030.

7637

Komisija za sklepanje in odpravljanje delovnih razmerij pri

Elektrotehničnem podjetju

»ELRA«

Skofja Loka

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. Vodjo obrata Reteče

2. Referenta prodaje transformatorjev

3. Referenta prodaje aparatov široke

potrošnje

4. Administratorja v prodajnem oddelku

Pogoji: pod 1. višja strokovna izobrazba I. stopnje ali srednja strokovna izobrazba strojniške smeri z 8 do 10-letno prakso; pod 2. srednja tehniška šola — šibki tok — in štiri leta komercialne prakse ali ekonomska srednja šola s 4-letno prakso v električni stroki; pod 3. ekonomska srednja šola s štiri letno prakso v prodajni službi; pod 4. nižja strokovna izobrazba z dveletno prakso.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. — Prijave sprejema splošni sektor podjetja.

7599

Gimnazija v Kopru

razpisuje prosta delovna mesta za:

— DVA UČITELJA

— DVA UČITELJA

tel. vzg. (P)

Družinsko stanovanje zagotovljeno. Razpis velja do zasedbe delovnih mest

7660

AGROKOMBINAT E M O N A

LJUBLJANA

obrat mesna industrija

Z A L O G

razpisuje prosto delovno mesto

v ratarja

Ponudbe sprejema splošni oddelček obrata.

7673

ŠEST PISARNIŠKIH PROSTOROV

s sanitarnimi, s štiri-

mi telefonskimi linijami,

prodamo

v strogem središču

Beograda

Informacije po telefonu

številka 25410. 7631

vezane vloge —

višje obresti

KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA

KB

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE PREMINIL NAS DOLGOLETNI SODELAVEC TOVARIS

NIKOLA MARČENKO

UPOKOJENEC

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V NEDELJO, 9. AVGUSTA, OB 18. URI IZPRED HIŠE ŽALOSTI, OKIŠKEGA ŠTEV. 26, NA POKOPALIŠČE V STEPANJO VAS.

OHRANILI GA BOMO V LEPEM SPOMINU!

KOLEKTIV TOVARNE SATURNUS IN SINDIKALNA PODRUŽNICA

PO DOLGEM TRPLJENJU NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTILA NAŠA DRAGA ŽENA, MAMI, STARA MAMA, SESTRA, TETA, SVAKINJA, TAŠKA

FANIKA REMS

ROJ. MARTINEC
BANCNA USLUŽBENKA

POGREB DRAGE POKOJNICE BO V NEDELJO 9. 8. 1964 OB 19. URI IZ FRANCISKEVE MRLIŠKE VEŽICE NA ZALAH

ZALUJOČI: MOJ MAKS, SIN FEDOR, ING. ARCH. ROMAN Z ŽENO MARIJO, VNUK PRIMOŽEK, SESTRA MICI, BRATJE VIKO, DR. RUDOLF, ING. FRANCI, IVAN IN OSTALO SORODSTVO.

LJUBLJANA, MARIBOR, 8. 8. 1964

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE ZAPUSTILA NAŠA VESTNA SODELAVKA

FRANČIŠKA REMS

POGREB DRAGE POKOJNICE BO V NEDELJO, 9. AVGUSTA 1964 OB 19. URI IZ FRANCISKEVE MRLIŠKE VEŽICE.

OHRANILI JO BOMO V TRAJNEM SPOMINU.

UZALOŠCENIM SVOJCEM IZREKAMO NAŠE ISKRENO SOŽALJE.

DELOVNI KOLEKTIV NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE
CENTRALE V LJUBLJANI

Po mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša ljubljena in nadvse skrbna mama

Ivana Zuccato

VDOVA PO ŽELEZNISKEM URADNIKU

Na zadnji poti jo bomo spremlili v ponedeljek, dne 10. avgusta 1964, ob 17.45 iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči:

SINOVI REMIGIJ, RINALDO IN VINKO Z ŽENAMI MARO, TONČKO, IN PAVLO TER VNUKI BORUT, MARKO IN DARKO TER OSTALO SORODSTVO.

Ljubljana, Matulji, Trst, 8. avgusta 1964.

OCTA zaščitna krema za roke s SILIKONI je odlično sredstvo za zaščito in nego rok. OCTA s neperoksidno sestavo, razen SILIKONA, AZULYNA in GLICERINA vsebuje tudi mnogo hranljivih substanc, daje pokvari, hrupavi in razpokani koži na rokah mehko in lepo.

NEVA ZAGREB

ZDRAVSTVENI DOM KAMNIK

razpisuje prosta delovna mesta za:

— zdravnika splošne prakse

za SA Kamnik

— bolničarko za SA Kamnik

— 2 zobotehniko za ZA Kamnik

— finančnega knjigovodjo

Nastop službe lahko takoj ali po dogovoru. Osebnih dohodkov po pravilniku o razdeljevanju OD zavoda.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Ponudbe pošljite upravi Zdravstvenega doma Kamnik.

7671

Vsem znancem in prijateljem sporočamo, da je po dolgotrajni bolezni za vedno zatisnil svoje trudne oči naš ljubljani, skrbni mož in zlati očka, brat, stric, zet in svak

Jakob Slabina

VODJA STEVČNEGA ODEDELKA BIVŠE MESTNE ELEKTARNE V POKOJU

K zadnjemu počitku ga bomo spremlili danes, v nedeljo, dne 9. avgusta 1964, ob 16. uri 15 minut iz Nikolajeve mrliške vežice na pokopališču Zale.

Zalujoči:

ŽENA IVANKA, SIN JAKI, SESTRA POLDI PAVSEK, DRUŽINE ŽORŽ, JELNIKAR, TIC

Ljubljana, Verže, 7. avgusta 1964.

Farmaceutsko-kemijski kombinat Slovenije

„FARMIS“ obrat „LEK“
LJUBLJANA, CELOVSKA c. 135

razpisuje prosti delovni mesti za:</

Vrtimo globus

CHAMPAGNOLE — V uradni izjavi prefekta za okrožje Jura je rečeno, da so večeraj jutraj ustavili reševalna dela v francoskem rudniku apnenca Champagnole blizu avstrijske meje. Medicinski in tehnični strokovnjaki so mnenja, da ni več upanja za rešitev preostalih petih rudarjev, zasutih 27. julija.

DUESSELDORF — Pri trčenju nizozemske potniške in nemške cisternske ladje v düsseldorfskem pristanišču je padlo v vodo 16 izletnikov. Stiri najstojši so jih rešili, dva sta utonila; enajst potnikov je dobilo poškodbe.

DALLAS — Vremensoslovni urad v Galvestonu (Teksas) je sporočil, da je v noči na soboto začel padati hud orkan, ki se giblje v severozahodni smeri s hitrostjo približno 100 km na uro.

SAN JOSE — V raziskovalnem centru San José (Kali-fornija) je med statično preizkušnjo eksplodirala tristo-tonjska raketa »Titan-3« (250 ton). Predstavnik raziskovalnega središča je izjavil, da je poskus dosegel svoj namen, ker je raketa eksplodirala samo deset sekund pred namernim zaključkom poskusa.

HANNOVER — Na suhem je rečna policija na Hannoveranskem Gladu rekla, da je v Weseru se je tako močno znižala, da policijski čolni ne morejo na redno patrolno plovbo.

GDANSK — Baltičke dežele sodelujejo te dni pri skupnem raziskovalnem načrtu. Ugotovljeno je, da temperatura v raznih delih Baltika, določena jo odstotek soli v morski vodi in vsebnost kisika, proučajo jo pa tudi morsko rastlinstvo in smer vodnih tokov. Sodelujejo raziskovalci ZSSR, obeh Nemčij, Poljske, Finske in Švedske.

SOFIJA — Po uradnih podatkih ima zdaj Bolgarija 759 strokovnih in tehničnih šol. Statistika pove, da se 60 odstotkov učencev po 7-letnem šolanju vpiše v tehnikum ali v strokovno-technično šolo.

CARACAS — Ameriški umetni satelit, dolg približno meter in težak 80 kg, je padel v Venezueli in se skoraj popolnoma razbil.

KOELN — Zahodnonemški zdravstveni strokovnjaki izražajo bojazn, da postaja diabetes »judska bolezen« v ZR Nemčiji. Po statističnih podatkih ima »diabetes mellitus« 1,5 do 2 odstotka zahodnonemškega prebivalstva.

PARIZ — Velike skrbi imajo francoski tavori in podporni nepripravi. Takolet, če temu ali onemu izmed nas navsezadnje uspe spraviti za slabše čase kupček denarja, imajo bankovci le še polovico nekdane vrednosti, ko pridelati odesi tiste mesece ali leta.

LONDON — Nenavaden plen tatov na postaji Stowe-by-Charley (Anglija) ob opuščenih železniških progi: ukradli so iz železa in betona grajeno hišico z napisom »Moglo bi se, ki kljub tebi skoraj 800 kg brez sledu odnesli s kolodvora.

AMSTERDAM — »Postalo je nevezdržno, a je moč na so-diški utemeljeval tožbo za ločitev, žena ima v spalnici kozo, karer smrad me spravlja na rob blaznosti.« — »To je res hudo,« je spravljivo rekel sodnik. »Mogoče bi si pomagali z odpiranjem oken.« — »Nemogoče se je upri tožnik.« Potem bodo odtelili moji lepi golobi...»

NEW YORK — Za mlada dekleta, ki jih tarejo srčne rane in težave, si je izmislil neki ameriški industrijec posebno ubano. Podoba srčka imajo, izdelani pa so iz tako snovi, da si lahko lastnica z njimi briše solze.

LONDON — Neka londonska prodajalica srajc, ki ima za seboj tretjo ločitev, je šla v svojem sovražstvu do moških tako daleč, da je potre-sila vso zalogo modnih srajc s srčicem in s šipkovim semenom.

TOKIO — V japonskem živalskem vrtu Hanšin že nekaj časa uspešno križajo leve in leoparda, kateri mladinci — zdeli imajo živalski vrt štiri — se imenujejo »leopardi«. Ni še znano, ali se bodo ti križanci lahko dalje razmnoževali, kar bi pomenilo novo živalsko vrsto.

»STIRJE GIGANTI« je naslov filma, ki ga snema rimska družba »Intermercator«, usluge pa nudi »Film-servis« iz Ljubljane. Kulise za zunanje prizore so postavili ob zalivu blizu Umaga, notranje scene pa snemajo v Piranu. — Na sliki: filmske kulise »Stirih gigantov«.

Foto: S. L.

Ljudje žabe med 400 amforami

Potapljači so našli med drugim že sedemnajst celih amfor

SAVUDRIJA — Ko sem si nadel akvalungo in se bližal mestu, kjer odkopava kombinirana slovensko-nemška ekipa, ni bilo sprva videti ničesar. V ušesih mi je ostro odmeval tik-tik. Krampi so udarjali enakomerno kakor kladi, ki so tolkla dleta. Sele čez čas sem se prepričal, da se potapljam v pravilni smeri: udarci so bili jasneje zaznavni, pokazali pa so se tudi že prvi stebri mehurjev; za prvima dvema tretjimi, četrta, peti... Pod vodo je bila cela skupina, potapljači so odkopavali amfore in črepinje.

Čisto pri dnu so mehurji izginili, potapljačev pa skoraj ni bilo videti. Z dna so se valili gosti oblaki mulja, ki je vzdigoval in se vrtinčil da-

leč naokoli. Vidljivost je bila tako majhna, da si pri dvajsetih metrih že s težavo ločim, kaj je zgoraj in kaj spodaj. Le po mehurjih, ki vedno plavajo proti površini in se tik pod globino razblinijo v tisoče mehurčkov, se da ugotoviti, kje je gladina.

Društvo čarovnic

Angležinja D. Leek iz neke vasi v New Forestu se zavzema za večjo javljavo in ugled čarovnic, zato bo ustanovila posebno združenje. Društvo angleških čarovnic bo imelo poslovne prostore v Londonu. Tisti, ki ga bo zanimalo, bo lahko tam izvedel vse potrebno o plemeniti obrti oziroma znanosti. Članice in prijatelji čarovnic bodo prejeli mesečni razen tega bo Leekova najela advokata, ki bo deloval kot pravni svetovalec in zastopnik čarovnic; tistim članicam, ki si bodo želele ustvariti nov dom, pa bo ustanoviteljska društva plačala honorar za arhitekta.

Cez dolge minute so se mi oči toliko privadile, da so se iz gostih in brezobličnih, stalno spreminjajočih se oblakov prikazale rumene ženske in črne obleke.

Potapljač je stal na dnu z eno nogo, z drugo je klečal. V rokah je imel motko, s njo je vedno grabil mulj, ki je vsake toliko zamagil pogled. Po nekaj minutah pogledanja se je potapljač prestopil in odnesel velik del treh-burne amfore do železne zabice, v kateri se je nabralo že precej večjih in manjših kosov.

Čakal sem ga, pa ga ni in ni bilo. Na drugem koncu

amforišča se je motalo čedalje več črnih teles. Sklanjala so se nad lepo in veliko amforo, ki jo je eden izmed potapljačev malo z rokami, malo pa z grabljico odkopaval iz mehkega bolega blata.

Sele čez čas je postalo jasno: tisto, kar je odkopaval potapljač tako previdno, je bila cela amfora. Počasi se je kazala, centimeter za centimetrom, ko da jo je sram. Roke so previdno božale vsak kvadratni centimeter posebej in sproti ugovarjale, da je še vedno cela in da jo bo nemara mogoče celo, seve brez »trnova, spravit« na ladjo.

Poi ure kasneje, ko sem se na »Argonavtu«, potapljaški ladji, že nastavljal prijetnemu soncu, je odjeknil klic: »Če-«

Cela amfora — že sedem-najsta po vrsti. Število vratov je že davno preraslo petsto. Nabralo se je spet toliko vratov in drugih delov amfor, da jih bo moral tovarnjak vsak čas peljati v Pulj.

Ko so fantje malo pred tretjo s dolinom pripeljali amfore na savudrijski breg, so kose drugega za drugim zložili pod bližnjo prho, kjer je že čakal arheolog Stefan Mlakar. Pogled mu je neprestano svigal na čoln. Njegova skrb

je, da ne pride niti kosček amfore nikamor drugam kot v skladišče. Na vsako prošnjo turistov in potapljačev odgovarja:

»Amforišča je zaključena celota. Ne sme manjkati en sam kosček, dokler ga s pre-paratorjem natanko ne pregledava. Nihče ne ve, kaj se lahko skriva na njem. Potlej, ko bo vse natanko pregledano, bomo najlepše primerke razstavili v puljskem muzeju. Niti kosčka amfore ne bomo niti podarili niti prodali, kajti ni denarja, s katerim bi lahko kdo plačal te predmete stare kulture!«

Potem je Mlakar odprl pipo »in previdno obiral skrinjice, kjer so stare gline. Spraj je sol, kohtor je to mogoče pod prho in s slabotnim curkom savudrijskega vodovoda. Zvečer so se najdbe v samokoli-nji peljale v skladišče, kjer arheolog vse zaganjuje z rdečim tušem. Vsa večer zaklepe skladišče in preizkusil ključavnico.

Vrata je odprl šele naslednji dan popoldne. Iz skladišča je strahotno začudljalo po morskih organizmih, ki gnijejo na tisočletja stari gline v temni kleti savudrijskega »Dečjega oporavilista«.

JOŽE VETROVEC

»Couvert« črtan z jedilnikov

Francija: nič več dodatnega seganja v žep

Francoski jedilniki bodo v prihodnje brez besede »couvert«. Gostu, pa naj bo jedel po izbiri ali menu, pri poravnavi računa za hrano in postrežbo ne bo več treba dodatno seči v žep zaradi pogrnjka (namizni prt, cvetice, pribor) in kruha, ki vsakogar že čaka na mizi. Vladni komisar za turizem Jean Ravanel je to napoved podprl z izjavo, da se pristojne oblasti že pogajajo z gostinskimi obrati in s strokovnimi združenji.

»V kratkem torej brez nadležnega pogrnjka.« je dejal komisar Ravanel med kosilom, ki ga je v Parizu priredil tuji turist. »Če ne bo uspešno splošno, bo via-«

Zlasti tuji turisti so se vedno iznova spotikali ob to postavko v računu. Pogrnjek, ki ga mnogi tuji sicer posmehljivo, vendar z očitno ne-«

jevoljo pojmujejo kot »vstopnino za sedeže pri gostinski mizi«, je po besedah vladnega komisarja za turizem upravičen v izjemnih, s stališča tujkega prometa redkih primerih, ko gost naroči samo juho, potem pa si z brez-plačnim kruhom kot pravi zastojnik kar dobrodo poteti la-

koto. V takih primerih bodo smeli gostinski obrati tudi v prihodnje zaračunavati »couvert«.

Tisti tuji, ki so si med večkratnim potovanjem v Francijo že nabrali določene izkušnje, svetujejo novincem, naj povsod naročajo menu, in sicer za to, ker jih je več in ker glede pestrosti skoraj nič ne zrasajoja za kosilom ali večerjo »à la carte«, razlika pa se pozna pri računu: pri menuju prihrani gost (ob sko-«

raj povsem enakih jedilih, kot če bi jih naročil po izbi-«

ri) povprečno vsaj dvajset odstotkov, zlasti še, če naroči obrok »à la carte«. S tem se obvaruje »preseneče-«

nja« pri vrtu in postrežni.

Milijoni v garderobi

Ukraden nakit in denar v novem kovčku

Nenavaden razplet ima zgodba o nakitu in denarju ameriške turistke Eugenie Hitt: sedmega julija so ji bile v baden-badenskem hotelu ukradene dragocenosti, ki so se še naslednji dan znašle — ne da bi kdo vedel za vseob-«

no kovčka — v skladišču ura-«

da za najdene predmete na enem izmed hamburških ko-«

lodvorov. Šlo je za nakit, vreden skoraj milijon mark, za potovalne čevlje (19.000 do-«

larjev) ter za gotovino 800 dolarjev in 2.700 francoskih fran-«

kov. Te dni je priznala tatvino hamburška telefonistka Elisa-«

beth Krebmann. »Po zadnjem stopnišču sem se sprehodila po hotelu. Stopila sem v sobo in vzela kovček,« je povedala na zaslišanju. Ni vedela, kaj je v njem, je dodala, ob po-«

gledu na vsebino se je tako ustrašila, da je kupila nov kovček, se odpravila z vlakom nekaj postaj in ga pustila v mreži nad potniškim sedeži. «

Naslednji dan je bil kovček v Hamburgu. Uradu za najdene predmete ga je od-«

dal neki možič v prepričanju, da ga je nekdo pozabil v va-«

gonu. Lastnik se ni javil. Kriminalisti so ugotovili, da je Američanka izmaknila nakit,«

nekdo izmed hotelskega oseb-«

ja, preiskava je zavila v »o-«

smer, tako so prišli Kreb-«

mannovi na sled, kovček pa je ves čas — komisijsko ga do-«

leže se niso odprli — čakal na hamburškem uradu za naj-«

dene predmete, ker so ga že v-«

pisali na seznam predmetov, ki so jih nameravali prodati na dražbi. Dva dni pred draž-«

bo so ga odprli: izkazalo se je, da je tatvica govorila resni-«

co, ko je rekla, da je nakit v svojem novem zaprtem kovč-«

ku pustila na vlaku. — Manj-«

ke je nekaj gotovine. P.

Vrnil je izkaznico

»V leta grem, zdi se mi, da v sedanjem prometnem vrvežu ne morem več zanesljivo k-«

rmirati svojega vozila.« je rekel 75-letni mož na policijski postaji v Hagmu (Vestfal-«

ija), oddal vozniško izkazni-«

co, ki jo je dobil leta 1939. »Če ne bom imel dovoljenja, se bom zlahka otresel misli in želje, da bi še vozil.«

PETER STONE ŠARADA

25. nadaljevanje

Stirje? Morda celo več? Bežno se je ozrla naokrog, ali je kje v bližini tudi tisti Bartholomewov človek, vendar se ni zdel nihče njemu podoben. Potem se je s pogledom vrnila h Grandpierre. Zdal se je mo-«

žakar delal, kot da bere časopis. Nenadoma ji je v glavo šinila čudna mi-«

sel. Grandpierre je pomahala in se mu nasmešnila, čeprav je niti gledal ni. »Poglej tja, Sylvie!« je rekla in dregnila prijateljico. »Inspektor Grandpierre! Naj-«

brž me zasleduje,« je rekla s poudarkom. »No vidiš, tako je,« je rekla in se vpra-«

šala, zakaj je Regine tako ponosna na to, da je predmet policijskega nadzorstva. Se preden se je Dyle lahko ozrl, je k mizi pristopil natakar. «

»Pardon, ste vi gospod Dyle?« je vprašal. Dyle je pokimal. «Nemara sem res.«

Natakar mu je izročil prepognjen listič. »Kdo vam ga je dal?« ga je vprašal Dyle. »Ne poznam ga,« je zamomljajl natakar, zmignil z rameni in odšel. «

Dyle je zbral listič in ga prebral. Po-«

tem ga je vtaknil v žep in vstal. »Frosin, oprostite mi!« je rekel. »Nekaj se je zgodilo.«

»Upam, da ne kaj slabega?« je vprašala Sylvie. «Hm? Ne. Nič takega. Oprostite!«

»Obrnil se je, da bi odšel. »Pokažite!« je zaklicala za njim Regine. Zdal, ko sta bila partnerja, je upala, da ji bo povedal marsikaj, češar bi ji bil dru-«

gače ne zaupal. »Kdaj se spet dobiva?« »V hotelu. Okrog treh,« je rekel. »Prav. O, ne, ne morem. Zmenila sem se,«

da grebi v živalski vrt. »Zdalo se je, da je ni slišal. »Prav,« je dejal odsojno. »Šla bova pač v živalski vrt,« je dejal in naglo odšel. »Zunaj, na hodniku je vzel listič iz žepa in ga znova prebral. «

»Čakal vas bom na Rue Washington 87, šesto nadstropje. VI NISTE DYLE!!!!« Na sporočilu ni bilo podpisa.

XIII

Moški, ki je trdil, da mu je ime Alexander Dyle, je stal na Rue Washington, onkraj poslopja s številko 77 in ga pregle-«

doval. V pritličju je bila na eni strani prodajalna sira, na drugi točilnica. V tej je znotraj zagledal mlajšega moškega, ki je vneto igral mizni nogomet. Zunaj na pločniku je stal manjši kloak, v katerem je neka starica prodajala loterijske sreč-«

ke. Tablica, prikazal odločenost, je nazna-«

čala naslednji srečni dan. »REBANJE V SREDO,« je pisalo na njej. «

Ko je nazadnje videl, da pravzaprav res nima razloga, zakaj bi ne stopil v zgrad-«

bo številka sedemdeset in ugotovil, kdo je napisal listič, je prečkal ulico in se odpravil v poslopje.

Takoj je opazil, da ni dvigala. Vzdihnil je in zavil po stopnicah. V petem nad-«

stropju se je stopnišče nehalo pred vrati z vzmetnimi tečaji. Potrkal je. Nihče ni odprl. Obrnil je kljuko, toda vrata so bi-«

la zaklenjena. Ko je opazil vzmetne teče-«

je, je pognil vrata k sebi. Odprla so se, ker niso bila zapahnjena. «

Pred seboj je zagledal novo stopnišče, ki je držalo na steno. Njegova zvedavost bo morala potemtakem še malce potrpeti. «

Počasi vzpenjaje se po stopnicah je nazadnje prišel do vrha in stopil na stre-«

ho. Tu ga je pozdravila svetla, sončna pa-«

norana Pariza, od Montmartra na severu in v smeri kazalec na uri do Eifflovega stolpa na jugozahodu. Sprejajal je bil po-«

gled manj mikaven — vanj je gledala cel vojske brozostrelke kalibra 0,45, ki jo je držala vilica kovinska roka Hermana Scobla. «

Tršati možakar v blatem dežnem plaš-«

ču je Dyle pomignil, naj se umakne od vrta. »Poslušam,« je zarental. Zatorej,« se je odkašljal, »mi boš moral povedati pre-«

sneto dobro zgodbo!« »Tako je. Lahko zdaj grem?« Dyle je začel potiti diani, vendar se je zadržal in jih ni obiral. »Rečimo, da mi vi poveste, kje naj začnem.«

»Kako se pišete?« »Dyle.«

Odgovor mu ni bil všeč, toda rekel ni ničesar drugega kot: »Dyle je mrtev.«

»Carson Dyle je mrtev. Jaz pa sem nje-«

gov brat.« Tršati možakar je nekaj časa samo zi-«

jal; odgovor ga je nekako omajal. »Brat?« je vprašal neumno. «Tako je. Lahko zdaj grem?«

Scobie je molčal. Očitno je bil zmeden. In prav zaradi njegovega obotavljanja si je Dyle lahko bolje ogledal, kje pravz-«

prav je. Ne da bi obrnil glavo, je z očmi napravil sprehod okrog sebe. Tesen del strehe, na katerem sta stala, je bil raven. Toda na drugi strani, nad ulico, se je stre-«

ha strmo spuščala in tam je bila krita s skrilom, v njem pa sta kukali dve jaja-«

sti okni, precej drugo od drugega. Na na-«

sprotnem koncu se je na ravnem delu strehe dvigal valjast dimnik. Večina prizidnih streh je bila približno enako visokih kot ta, je opazil Dyle, z dimniki drugdnih oblik in različnih višin, tako da je bilo pri-«

zoršče precej podobno pokopališču. Prav-«

zaprav se preveč podobno pokopališču, je v hipu ugotovil. Scobie se je zdaj zbral, vsaj tako podo-«

ba je bila. Obilni si je ustnice in spre-«

govoril: »Ali veste, kje je tisto?« »Morda.«

»Ali ga ima ona?« »Mislim, da ne,« je odgovoril Dyle. »Mogoče ga imate pa vi?«

Scobie je zardel od jese. Dyle si je mi-«

slil, da bodo možakarju oči izstopile. »Denar je naš!« je zagrmel in se mu za-«

čel grozeče bližati.

Sprehod po sejmiših sveta

Človek in delo v času in prostoru na sve tovnih razstavah

35. nadaljevanje

Svetovne razstave niso zgolj to, kar pove njihovo ime, marveč tudi velikanska zabavišča. Ker so imeli prire-«

ditelji v Chicago svoj »Mid-«

way« (srednja pot), ki se je okoli njega napletla prava mreža skandalov, so pri-«

pravili tudi ljudje iz Saint Louisa nekaj posebnega, in sicer ni manj kot štirideset se-«

zaci. Prava malenkost, tako rekoč skoraj nič so bile »Tiroške Alpe«, »Rška vasa,«

»Bitka pri Santiagu« in »Bur-«

ska vojna, pri kateri prika-«

zu je sodeloval eden izmed udeležencev, ali pa »Zgodo-«

vina stvarstva vse od Adama in Eve dalje v primerjavi s »Križanjem Kristusa med zi-«

zdovi Jeruzalema in z nasor-«

nim prikazom »In potem,«

kjer si je lahko vsako do-«

dobro ogledal, kako grozno je v peklu in kako nebeško v paradizu. «

Gola plesalka »Mala Egip-«

čanka, ki smo se že v Chi-«

caso ljudi — toliko, kot je imel takrat Saint Louis pre-«

stavljal med ovirativne slovesnosti, ki se je za-«

čela po zaslugi Marcinje iz-«

najdbe z radijskim signa-«

lom iz washingtonske Bele hiše in je bila pri nemških razstavljalcih deležna zelo mokrega zaključka — po gru-«

je steklo 1600 steklenic šam-«

pance. Velikanski obisk, ki so ga zagotovili mestni očetje Saint Louisa svoji prireditvi, je seveda posledica še dveh drugih okoliščin: mesto Saint Louis, ki je vse govorilo o njem, je nastopilo tisto leto tudi kot gost

LEVI CENTER DRUGE IZDAJE — Po težavnih razgovorih med strankami je Aldo Moro sestavil novo vlado levega centra, ki ji je parlament izglasoval zaupnico. »Vlada, ki ji srce bije v levo, zavija pa v desno«, so komentirali nekateri. Na sliki: Moro pred parlamentom.

PIRANSKA PUNTA je te dni popolnoma zasedena. Sonce pripeka, morje vabi, piransko kopališče pa je mnogo premajhno za vse tiste turiste, ki spijo na nekaj sto privatnih posteljah. Le-ti se namakajo prav povsod, celo za valobranom, kjer je precej nevarno. Bolj pogumni se kopajo v Fiesi, kjer pa kvartirajo kamenje, popackano z mazutom. Ob tako naraslem turističnem prometu bo treba misliti na novo kopališče, kjer bo vsak našel primeren prostor za kopanje.

TEDNIK »SVET« IZBRAL NAJLEPŠE DEKLE 1964 — Na lepem tekmovalcu beogradskega tednika »Svet« je posebna žirija izmed 80 kandidatizbrala 18-letno dijakinjo iz Bele Palanke, Ljiljano Surdulović, za lepoto leta 1964.

Nadaljevanje s prve strani

Letala ZDA

po, da bi zaustavili zločin agresije proti naši deželi in resili miru.

Severnovietnamska časopisna agencija je sinoči objavila, da so ameriška letala večkrat spet letela nad ozemljem Severnega Vietnamu, med Kvač Dinom in pokrajino Nge An. Priletela so z jugovzhoda. Protiletalsko topništvo jih je obstreljevalo. Severnovietnamska vojska mislija za zvezo pri mednarodni nadzorstveni komisiji je protestirala proti tej najnovejši provokaciji.

V Washingtonu pa obrambno ministrstvo ni hotelo o tem nič povedati.

Po informacijah iz Moskve je sovjetski zunanji minister poslal brzojavko severnovietnamskemu zunanjemu ministru Suanu Tuju. Sovjetska vlada odločno obsodila agresivno akcijo ZDA proti DR Vietnamu, je rečeno v brzojavki.

Gromiko poudarja v brzojavki, da gre za neposredno agresijo in namerno kršitev suverenosti DR Vietnamu. Teško je napovedati, kakšne nevarne posledice utegnejo iz tega nastati. Gromiko opozarja na stalnice, ki ga je zavzela sovjetska delegacija v Varnostnem svetu, in potrjuje, da se sovjetska vlada v celoti strinja z vlado DR Vietnamu glede tega, da je treba strogo spoštovati zenevske sporazume iz 1954. in 1962. leta.

Predstavnik ameriškega obrambnega ministrstva je zatrdil, da ni bilo drugih napadov na Severni Vietnam, ni pa hotel odgovoriti na vprašanja, ali bodo opravili izvidniške polete. Ukaz o pripravljenosti na Havajih pa je še vedno v veljavi. V pripravljenosti je 15.000 vojakov, ki pripadajo 25. pehotni diviziji, in 7000 pripadnikov prve mornariške brigade. Dve eskadri letal »Super Sabre F-100« in eskadra izvidniških letal »RF-4« so odleteli iz Havajev proti Daljnemu vzhodu. Eskadra letal »F-4« je priletela iz ZDA, se ustavila v Honoluluju in potem odletela naprej nad Pacifikom v neznano smer.

Ameriške uradne kroge zdaj skrbijo samo povečana dejavnost pripadnikov južnovietnamskega osvobodilnega gibanja Vietkong. V Saigonu in vseh večjih mestnih središčih v južnem Vietnamu so z današnjim dnem uvedli policijsko uro od 23. do 4. ure. Uvedli so tudi cenzuro tiska in še več drugih varnostnih ukrepov.

Bivši ameriški veleposlanik v Južnem Vietnamu Henry Cabot Lodge je izjavil, da bo obiskal nekatere države, zavzemajo ZDA, in njihovim vladam — na zahtevo predsednika Johnsona — razložil cilje ameriške politike v krizi, ki je izbruhnila v južni vzhodni Aziji. Njegova naloga bo dobiti podporo ter zahtevati dodatno pomoč za južnovietnamski režim v boju proti osvobodilnemu gibanju Vietkong. O Lodgeovi misli je bil obveščen tudi bivši ameriški predsednik Eisenhower. Kakor je dejal Lodge, so to potovanje pripravili po dvostranškem načrtu, ki so ga podprli republikanci in demokrati.

Pomočnik ameriškega sekretarja zunanjih zadev za vprašanja Daljnega vzhoda William Bundy je zanimal, da bi ameriški rušilec »Maddox«, ki so ga napadli severnovietnamski topničniki, kakor koli sodeloval v čolnarstvu južnovietnamskih ladij na severnovietnamski otoki, kakor zatrjuje senator Wayne Morse, ki pravi, da je bil

rušilec »Maddox« verjetno prav blizu severnovietnamske obale, ko so južnovietnamske ladje napadle dva severnovietnamska otoka.

»Več kot grožnja«

cesar se ni boji, da bi položaj utegnil prestopiti meje resnih incidentov, se preden bi bil storjen kakšenkoli poskus rešitve po diplomatskih poteh.

Sovjetska zveza odločno obsodila ameriško agresijo in je svoje stališče jasno formulirala že v uradnem sporočilu 5. avgusta in nato v izjavi svojega predstavnika v Varnostnem svetu, včeraj pa zavezo v odgovoru zunanega ministra Gromika na posla-

sko severnovietnamskega zunanje ministra. Kljub odločni obsodbi in ogroženju pa je za sovjetske reakcije morda najbolj značilna želja, da ne bi prišlo do novih nepopraviljivih dogodkov. O tem priča napel prikrit poziv med vrsticami komentarjev vsem zainteresiranim stranem, naj pokažejo maksimalno zadržanost, da bi rešili svet pred novim velikim požarom.

Takšno stališče znova potrjuje vti, ki se že dal časa vztrajno vsiljuje, namreč, da SZ želi ostati, kolikor ji to dopušča položaj vesle, ob strani dogodkov v tem delu sveta in da ji kasneje večje diplomatsko ali drugačno angažiranje ne ustreja. Verjetno je to v precejšnji meri posledica položaja, ki je nastal zaradi močnega vmešavanja Bejinga v to področje, in morda še osem, da njena politična prisotnost v jugovzhodni Aziji ni nujna.

Hkrati, ko v Moskvi odločno obsodijo ameriško agresijo, obsodijo tudi tiste kroge, ki po tukajšnjem mnenju niso največji del krivde — vojaške kroge in skrajno desničarji na čelu z Goldwaterjem. To bi utegnil biti znak, da so tu pripravljeni upoštevati posebni položaj predsednika Johnsona in administracije, sedanjem predvolnim obdobju.

Kljub temu pa bi bila zelo resna napaka, če bi v Washingtonu sovjetsko željo po miru ureditvi krizi razumeli kot možnost za nadaljevanje pustolovske igre z vojo v jugovzhodni Aziji. Končno ima vsaka stvar meje in skrajno tvegano je siliti preko njih, posebno če ni povsem jasno, do kod segajo.

J. STANIC

Rešitev

prevladal nad željo skupine Južnih Vietnamcev, da razsiri vojo na sever.

Vsi trije kairski vodilni dnevniki naglašajo, da je treba ustaviti vojaške operacije in mirno urediti spore v jugovzhodni Aziji, ker je od tega odvisen svetovni mir. Uradno je ZAR sinoči objavila sporočilo, v katerem poudarja, da sporov v nobenem primeru ne gre urejati s silo.

Dnevnik »Egyptian Gazette« pravi, da bi bila najboljša rešitev, da bi takoj nevtralizirali Južni Vietnam. Napredni listi v številnih latinskoameriških državah obsodijo akcijo v Tonkinškem zalivu. Cilski dnevniki »Siglo« ima to akcijo za »siglo« proti človeštvu. Pakistanski tisk ostro obsodja najnovejši razvoj položaja v Indokini in zahteva nujno sklicanje mednarodne konference.

V severnokorejskih mestih so bile po vesteh AFP množične manifestacije v znak solidarnosti z ljudstvom DR Vietnamu. Šef vojaške junte Južne Koreje general Park pa je poslal predsedniku Johnsonu brzojavko, v kateri mu izraža svojo podporo v »spornih

akcijah proti Severnemu Vietnamu.

Danes je v Pekingu okrog milijon ljudi demonstriral proti ameriški agresiji v DR Vietnamu. Severnovietnamskemu veleposlanstvu so izročili številne peticije z izrazi podpore. Za jutri pričakujejo nove množične demonstracije. Kakor napoveduje, se bo okrog 3 milijone ljudi udeležilo jutri popoldne velikega zborovanja na »delavskem stadionu«.

Kar vselej, tudi te demonstracije pokažejo v največjem redu in kar najbolj organizirano. Kitajski tisk naglašja, da vse kitajsko ljudstvo podpira boj vietnamskega ljudstva proti odkriti agresiji.

»Min Min Zi Bao« piše v današnjem uvodniku, da so zenevske sporazume edina pot do mirne rešitve problemov Indokine. List je proti temu, da bi urejali krizo s pomočjo OZN. Nikakor ne smemo dovoliti, piše list, da bi Vietnam postal druga Koreja. Šef kambijske države Norodom Sihanuk je danes ocenil spopad v Tonkinškem zalivu kot »vzmemirljiv uvod v resnično vojno, ki jo netižo ZDA«.

Indonezijski zunanji minister Dr. Subandono je izrazil zaskrbljenost zaradi poslabšanja položaja v Aziji.

Le dva glasova

logi za obsodbo ene ali druge strani pač ne bi mogli dobiti potrebne večine glasov ali pa bi zadeli na veto.

Ameriško pritožbo zaradi napada severnovietnamskih topničnikov na ameriške rušilce kakor tudi »masševalne« akcije ZDA sta podprli le Velika Britanija in Formosa (Tajland). Obsodili pa sta jo Sovjetska zveza in Češko-Slovaška, medtem ko se je od drugih članic udeležila debate samo Francija, ki jo je predstavnik Roger Seydoux se ni hotel spustiti v razpravo o bistvu stvari, dokler ne pride pred Varnostni svet tudi predstavnik Severnega Vietnamu. Seydoux pa je močno poudaril pomen tega poudarja, opozoril je na intenzivno dežel bivše Indokine na probleme svetovnega mira ter je naglašal, da poiskajo izhod iz krize na pogajanjih.

Pet drugih članov Varnostnega sveta — Slovaška, Črna gora, Maroko, Bolivija, Brazilija in Norveška — se očitno ne želi spuščati v problematično razpravo, dokler tudi Severni Vietnam ne pove svojega mnenja o dogodkih v Tonkinškem zalivu.

Doslej ni znano, kaj bi bilo mogoče pričakovati od predlogov, ki jih je generalni sekretar OZN U Tant sprožil na razgovorih z Johnsonom pred dvema dnevi. Poučeni krogi pravijo, da si je U Tant za misel načrt, po katerem bi se OZN angažirala v bivši francoski Indokini. Na to eksplozivno področje naj bi poslali mirovne sile OZN. U Tant je v razgovoru z ameriškim predsednikom tudi udaril potrebo, da čim prej skličejo mednarodno konferenco, ki bi razpravljala o koreninah sedanje krize in na kateri bi se zbrale vse zainteresirane strani.

Po poročilih AFP so vladne čete ponovno zavzele Bodu inville na obrežju jezera Tanjanganja. Bodu inville je bil tedaj v uporiških rokah. Včeraj so v Elizabethvillu demonstrirali katanški žandarmji, in zahtevali plače. Plačo je doslej dobil samo en žandar, ki so ga sprejeli v vladno vojsko.

Organ vladajoče afriške nacionalne unije Tanganjike »Nationalist« opozarja danes vladne afriške čete, da je skrajni čas, da zavamejo svoje stališče do zadnjih dogodkov v Kongu in da vsim dopovedo, da ne bodo več dovolili, da bi se Kongu spreminil v novi Vietnam.

Na napad na Ciper pada, ampak samo opozorilo. Z Nikozije poročajo o spopadih med pripadniki grške in turške skupnosti zlasti na področju Mansoura. Po nepopolnih podatkih je bilo v včerajšnjih spopadih ubitih več ljudi, ranjenih pa je bilo 15 Grkov in Turkov. Spopadi se danes nadaljuje. Jo. Nacionalna garda ciprskih Grkov je od davi v pripravljenosti. V poveljstvu mednarodnih sil so objavili,

da je grški odred 900 vojakov zapustil svoj položaj za hodno od Nikozije in zasedel nove položaje severno in severozahodno od prejšnjega položaja vzdolž zelezne ceste v Nikoziji.

Kongres psihologov

prejšnjih pogrešali. »Ljubljanski kongres je ta pričakovana v polni meri tudi izpolnila — je poudaril Dr. Bonnardel.

Kongres je od svojih petnajstih simpozijev devet izključno posvetil industrijski psihologiji, pa tudi na dveh sekih sekcijah z individualno predavanji jih je bilo kar štiriinajst posvečenih industrijski psihologiji in problemom v zvezi z njo. Na drugem mestu po številu referatov je bila problematika psihologije učenja in poučevanja, na tretjem pa klinična psihologija.

Zadnji dan kongresa so si žene delegatov v okviru svojega programa ogledale otroški vrtec stanovanjske skupnosti Prule in šola za defektne otroke »Janeza Levca«. Ze prejšnjim gospod izročili kratke tekst o družbenem položaju žensk v Jugoslaviji v angleškem in francoskem prevodu.

Otroški vrtec na Prulah je v novi zgradbi in je zelo miselno opremljen. Pri obhodu prostorov so se obiskovalke živo in podrobno zanimali za življenje otrok v tej ustanovi. Zanimalo jih je, kdo je lahko sprejet, koliko se plačuje, kakšen je delovni čas njihovih mater in podobno. Ko so primerjale podobne ustanove v svojih deželah in pri nas, so pripomnile, da je takih ustanov povsod premalo, naša ustanova pa da spada v vrh takih ustanov. Posebno so se ustavile pred vitrinami z izdelki otrok, ki jim s svojimi vzgojitelji, kam prikazuje nekaj izgovorov, ki so stali pri vstopu in pritrjenih mahali, ko so odhajale.

Zene delegatov so si na lastno željo ogledale še šolo »Janeza Levca«. Izredno jih je zanimal način dela z defektnimi otroki pri nas, vendar njihovi želji na šoli niso mogli popolnoma ustreči, ker so otroci na področjih Obi skovalke so se strinjale, da je bil obisk zanimiv in bile zadovoljne, da so se seznaile s pogoji dela in družbenega življenja naših žena.

B. FINZGAR, J. JAN

Harriman

hite z izročitvijo ameriških vozi, letal in druge vojaške opreme za potrebe vladne armade.

Situacija v Stanleyvillu, ki so ga pred nekaj dnevi zavzele uporiške čete, je zdaj normalizirana in v mestu vlada mir. Po nekaj poročilih, kaže, da bi uporiški zdaj utegnili zavzeti mesto Luluabourg, bivše središče pokrajine Kasaj.

Na drugi strani pa poročajo, da so se vladne čete iz baze Kamina vrstile v mesto Kabongu, 130 km severno od Elizabethville. Uporiške sile so zavzele Kabongu pred tremi tedni.

Po poročilih AFP so vladne čete ponovno zavzele Bodu inville na obrežju jezera Tanjanganja. Bodu inville je bil tedaj v uporiških rokah. Včeraj so v Elizabethvillu demonstrirali katanški žandarmji, in zahtevali plače. Plačo je doslej dobil samo en žandar, ki so ga sprejeli v vladno vojsko.

Kolesarska dirka

Danec Ritter najhitrejši v etapi na kronometri

NOVO MESTO, 8. avg. — Danski kolesar Ole Ritter je zmagoval 16. etape mednarodne kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« od Višnje gore do Novega mesta (41 km) s časom 52,37 minut. Ritter je najboljši sprinter Danske in mnogi niso bili presenečeni ob njegovi zmagi v tej etapi na kronometri.

Valencić je napravil pravi podvig, ker je pred Novim mestom prehitel Škerija in Iljeva Škerija je startal dve minuti prej, Iljev pa štiri. Za vse dobre poznavalce kolesarstva je bila to prava senzacija, ker je tak uspeh — če v solo vožnji prvi prehitel drugega in tretjega v generalni razstavitvi — vsakega kor dokaz popolne premoči in takšnega podviga na naših cestah v zadnji letih ni nastopil nihče.

REZULTATI: 1. Ritter (Danska) 52,37, Valencić (J) 52,47, 3. Eckerstein (NDR) 53,30, 4. Bilic (J) 53,31, 5. Parnar (F) 53,31, 6. Sannen (B) 53,44, 7. Pihl (CSSR) 54,45, 8. Rezonicek (NDR) 55,01, 10. Tummers (N) 55,12...

EP V VESLANJU

Naš skifist osmi

AMSTERDAM, 8. avg. — (Po telefonu) V velikem dežju se je danes dopoldne igral v Amsterdamu »malik« finale za plasma od 7. do 12. mesta na letošnjem evropskem veslaškem prvenstvu. Od naših čolnov so nastopili četverec s krmarjem in skif. Četverec je vozil v skupini z Avstrijo, Anglijo, Romunijo, Finsko in Nizozemsko. Boj za prvo mesto je bil le med domačini in Finsko, naši pa so se že na startu uvrstili na peto mesto ter na tem položaju tudi priveslali skozi cilj.

V skifu smo dosegli kar zadovoljiv uspeh. Naš skifist Danijel Trišaj je nastopil skupaj s skifisti Češkoslovaške, Norveške, Nemčije in Anglije. Prvi start je bil razveljavljen, v drugem je naš zastopnik kot običajno slabo startal in bil sprva peti. Tako je vozil na tem mestu tja do 1000 metrov. Potem pa je povečal tempo in priveslal kar na drugo mesto. V zelo ostrem finišu mu je uspelo do mesta zadržati ter je tako v skupnem plasmanu zasedel osmo mesto.

Jutri popoldne bodo finalni tekmovalci za prvo do šesto mesto (od 15. ure dalje — TV prenosi). Kakor smo že javili, nastopa v finalu našo naš osmerce na krmarjem. Splošno mišljenje tuka je, da se bodo za prvi dve mesti borili Nemci in Rusi, za nas pa je rezervirano tretje mesto. Vendar kako iznenadnje tudi ni nemogoče. Naši veslaši so zdravi, dobro razpoloženi in vsi pričakujejo od njih, da bodo dali vse od sebe, da bi nas tudi tokrat častno zastopali.

BOZO BENEDIK

Hruščov svari imperialiste

Govor sovjetskega premiera v mestu Ordžonikidze

MOSKVA, 8. avg. (Tanjug). Sovjetski premier Hruščov je na slavnostnem zasedanju ob 40-letnici severovietnamske avtonomne sovjetske republike v mestu Ordžonikidze odločno obsodil napadalne akcije ZDA proti DR Vietnamu kot poskus ponovno uvesti samovladje in roparske metode v odnosih med državami, kar so narodi že zdavnaj obsodili.

»Svarimo vse, besne in polbesne, normalne in nenormalne, ki ne želijo živeti v miru, naj spoštujejo neodvisnost narodov, ter je zanje najboljše, da se ne vmešavajo v notranje zadeve drugih držav. Naj komu vendarle dojamemo, da v našem času ni moč delati kot nekoč, ker narod ne želijo živeti po starem, ne želijo biti sužnji kapitalizma, sužnji kolonializma. Borijo se in borili se bodo za svojo neodvisnost ter jih nobene napadalne sile, nobene žandarke akcije ZDA ali drugih imperialističnih držav ne morejo ustaviti na njihovi poti. Svarimo tiste, na katere se to nanaša, naj domnejo in dobro uvidijo to resnico. Če pa bi se imperialistični delci vsilili vojno, praznilo se bo ta vojna, čeprav bi prinesla mnoge žrtve in nesreče narodom, končala s popolnim uničenjem kapitalizma. ZSSR ne bo vojne in dela vse, da do nje ne pride. Toda, če kapitalisti vsilijo vojno socialističnim državam, bodo narodi ZSSR izpolnili svoj svetilni dolg ter bodo znali nastopiti v obrambo svoje domovine in drugih socialističnih držav. Zvesta nacelom marksizma-leninizma, sovjetska partija dela in bo v prihodnje delala vse, kar je nujno za ugotovitev enotnosti mednarodnega komunizma.

»Svarimo vse, besne in polbesne, normalne in nenormalne, ki ne želijo živeti v miru, naj spoštujejo neodvisnost narodov, ter je zanje najboljše, da se ne vmešavajo v notranje zadeve drugih držav. Naj komu vendarle dojamemo, da v našem času ni moč delati kot nekoč, ker narod ne želijo živeti po starem, ne želijo biti sužnji kapitalizma, sužnji kolonializma. Borijo se in borili se bodo za svojo neodvisnost ter jih nobene napadalne sile, nobene žandarke akcije ZDA ali drugih imperialističnih držav ne morejo ustaviti na njihovi poti. Svarimo tiste, na katere se to nanaša, naj domnejo in dobro uvidijo to resnico. Če pa bi se imperialistični delci vsilili vojno, praznilo se bo ta vojna, čeprav bi prinesla mnoge žrtve in nesreče narodom, končala s popolnim uničenjem kapitalizma. ZSSR ne bo vojne in dela vse, da do nje ne pride. Toda, če kapitalisti vsilijo vojno socialističnim državam, bodo narodi ZSSR izpolnili svoj svetilni dolg ter bodo znali nastopiti v obrambo svoje domovine in drugih socialističnih držav. Zvesta nacelom marksizma-leninizma, sovjetska partija dela in bo v prihodnje delala vse, kar je nujno za ugotovitev enotnosti mednarodnega komunizma.

Predstavništva ciprske republike je med obstreljevanjem s strojnimi in raketami mest Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Po nocojšnjem sporočilu predstavništva ciprske republike je med obstreljevanjem s strojnimi in raketami mest Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Predstavništva ciprske republike je med obstreljevanjem s strojnimi in raketami mest Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Vreme 8. VIII. 1964

Temperature	ob 07	13
Ljubljana	17	28
Planica	14	23
Brnik	15	28
Maribor	16	27
Slov. Gradec	14	25
Novo mesto	15	27
Koper	23	29
Krčmarica	8	10
Reka	23	26
Pulj	23	27
Split	23	28
Dubrovnik	23	28
Zagreb	19	30
Beograd	21	30
Sarajevo	15	28
Skopje	20	31
Titograd	22	31
Celovec	15	27
Gradec	—	23
Dunaj	18	26
Milano	20	—
Genova	26	—
Zürich	15	16
München	16	18
Berlin	—	20

Zadnje vesti

Napetost v zvezi s Ciprom

Hudi boji na otoku in priprave Turčije in Grčije

NIKOZIJA, 8. avg. Sklicujoč se na poročila iz zanesljivih virov, tuje agencije poročajo iz Ankare, da so turške vojske ladje danes izplule iz Iskenderuna, Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Po nocojšnjem sporočilu predstavništva ciprske republike je med obstreljevanjem s strojnimi in raketami mest Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Predstavništva ciprske republike je med obstreljevanjem s strojnimi in raketami mest Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Predstavništva ciprske republike je med obstreljevanjem s strojnimi in raketami mest Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Predstavništva ciprske republike je med obstreljevanjem s strojnimi in raketami mest Izmir in Izmita, član turške vlade pa je izjavil, da je »zaradi trenutnega položaja vsak čas moč pričakovati turško izkrcjevanje na Cipru«, na kar dobro obveščeni krogi Atenah dajo vedeti, da bo v tem primeru bivši vodja EOKA general Grivas imenovan za poveljnika oboroženih sil ciprskih Grkov.

Tiskovna konferenca predsednika ZDA

JOHNSON CITY (Teksas), 8. avg. (Reuter-AP). Predsednik ZDA Johnson je na nocojšnji tiskovni konferenci v zvezi z nedavnimi dogodki v Tonkinškem zalivu ponovno poudaril, da je cilj ZDA v vseh njihovih ukrepih ohraniti mir. Po njegovi oceni je položaj v tem področju še nadalje resen, vendar ni bilo novih napadov na ameriške pomorske enote. V zvezi s položajem na Cipru je dejal, da »ZDA z globoko za skrbjenostjo spremljajo najnovejša spopade med ciprskimi Grki in Turki ter odločno podpirajo napore OZN za njihovo prenehanje, kar je po mnenju Washingtona pogoj za mirno rešitev ciprskega vprašanja. V zvezi z nedavnim umorom ameriških družinskih članov Michaela Schwenerja, Andrewa Goodman in Jamesa Chaneya, ki so jih segregacionisti ubili, ko so propagirali potrebo in tolažili pravico črncev, da volijo, pred nekaj dnevi pa so našli njihova trupla, je Johnson sporočil, da bodo v kratkem objavili vsake preiskovalne rezultate o tem zločinu, vendar ni hotel povedati nobenih podrobnosti. Dejal je le, da v ZDA umorov ne morejo in ne bodo trpeli«.

Možnost določitve namestnika Segnija

RIM, 8. avgusta (AFP). — Predsednik italijanske skupščine Bruno Buicciarelli je nocoj zahteval od poslancev, naj ne zapuščajo Rima, čeprav so se parlamentarne politične začele pred enim tednom, ker bi, če predsednik republike Segni ne bi mogel opravljati svojih funkcij, znal sklicati skupščino na izredno zasedanje, da bi določila njegovega namestnika.

Sovjetska eskadra v Varni

SOFIJA, 8. avgusta (Tass). — Eskadra sovjetskih vojnih ladij je danes priplula v Varno, na prijateljski obisk Bolgarji. Krizarjo »Mihail Kutuzov« in torpedovko »Narostil« vodi prvi namestnik komandanta sovjetske črnomoške flote viceadmiral Čali.

Jacqueline Kennedy na poti v Dubrovnik

DUBROVNIK, 8. avg. (Tanjug). Po ogledu starinskega občinskega poslopja in muzeja v Korčuli, kjer so jo domačini in turisti povsod prisrčno pozdravljali, je gospa Jacqueline Kennedy s spomnivostno odgovorila z jahnko »Radiani II« okrog 18. ure iz Korčule proti Dubrovniku.